

Volunteer

www.icsorc.org

۸

دی ۱۳۸۱

نشریه مرکز توانمندسازی سازمان های جامعه مدنی ایران

حروف اول

انباشت سرمایه اجتماعی یا پارانویای اجتماعی

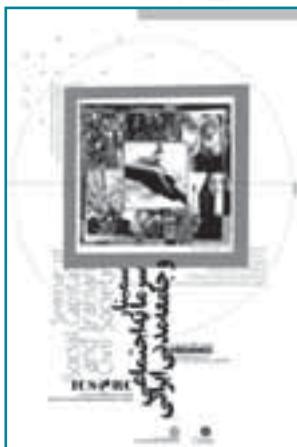
پرونده

وضعیت سرمایه اجتماعی در جامعه ایرانی

- گزارشی از سفر هیات ایرانی به آلمان
- راهکارهای تحقق زبان مشترک بین سازمان های غیر دولتی
- نقش سرمایه اجتماعی در کشورهای غربی
- گرد همایی سازمان های جامعه مدنی در کرمان
- معرفی سازمان های غیردولتی: مجتمع رعد
- کیفیت یا کمیت انجمن ها: کدام مهم تر است؟

سرمایه اجتماعی و جامعه مدنی

سینمای اجتماعی و جامعه مدنی ایرانی

مرکز توامندی سازی سازمانهای جامعه مدنی ایران ۲۳ دی ماه سمینار سرمایه اجتماعی و جامعه مدنی ایرانی را برگزار می کند.

«مقایمه، رویکردهای و ابعاد نظری سرمایه اجتماعی» «سرمایه اجتماعی و جامعه مدنی» و «فرصتها و چالشها، چشم اندازهای آینده» محورهایی هستند که در این سمینار بدان پرداخته می شود.

دکتر حسین بشیریه، دکتر غلامعباس توسلی، دکتر حمیدرضا دهکردی و از جمله سخنرانان این سمینار یکرزوze هستند. دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران و معاونت توسعه مدیریت شهری شهرداری تهران در برگزاری این سمینار مرکز توامندی سازی رایاری می رسانند.

در شماره بعد گزارش، کامله، از این سمینار منتشر خواهیم کرد.

کارگاه برنامه ریزی استراتژیک در ساری

کارگاه آموزش «برنامه ریزی استراتژیک» ۲۷ و ۲۸ آذرماه ۱۳۸۱ توسط مرکز توانمندسازی سازمانهای جامعه مدنی ایران و با همکاری شورای هماهنگی تشکلهای استان مازندران، در ساری برگزار شد. در این کارگاه ۲۷ نفر از نمایندگان سازمانهای غیردولتی مازندران طی چهار جلسه، با مفاهیم و تعاریف برنامه ریزی استراتژیک و مراحل سه گانه فرآیند برنامه ریزی استراتژیک شامل تدوین، اجرا، ارزیابی و سنجش آشنا شدند. در آنها شرکت کنندگان در چند گروه کاری استراتژی های خود را در مورد پیشگیری و مبارزه با مواد مخدر مورد بررسی قرار دادند و به تدوین این پروژه پرداختند.

کارگاه مدیریت سازمانی در سنندج

نمایندگان بیست و سه سازمان غیردولتی از ایام، کرمانشاه و سنتج با حضور در کارگاه «مدیریت سازمانی» با اصول اساسی مدیریت آشنا شدند. این کارگاه توسط مرکز توانمند سازی سازمانهای جامعه مدنی و همکاری شورای هماهنگی تشکل‌های استان کردستان ۲۰ و ۲۱ از مردمه در سنتج برگزار شد. ظایف چهارگانه مدیریت، درک مفهومی و انتزاعی از سازمان و رابطه آن با محیط، نقش رهبر در سازمان، روشهای رهبری موثر و توجه به اصول اولیه کارگروهی از جمله موضوعاتی بود که در این کارگاه به آن در داخته شد.

کارگاه مدیریت سازمانی در اصفهان برگزار شد

مرکز توانمند سازی سازمانهای جامعه مدنی طی کارگاه اصول «مدیریت سازمانی» را به اعضای سازمانهای غیردولتی اصفهان آموزش داد. این کارگاه با حضور اعضای پیست و سه سازمان غیردولتی ۴ و ۵ ماه در اصفهان برگزار شد. شرکت کنندگان در این کارگاه، بالاجای تمرينهای گوناگون توانستند با اصول اساسی مدیریت سازمانی آشنا شوند.

همایش توانایی‌های زنان ایرانی

مرکز مطالعات و تحقیقات زنان در همایش «توانایی های زنان ایرانی» به شناخت و اطلاع رسانی در مورد زمینه های فعالیت زنان و اصلاح باورهای جامعه نسبت به زنان می پردازد. این همایش ۵ و ۶ اسفندماه سال جاری با همکاری موزم شرکت امور زنان ریاست جمهوری در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران برگزار می شود. جهت کسب اطلاعات یافته های توانیدبا شماره های ۱۲۲۶۶، ۱۸۷ و ۱۸۰۰ تماس حاصل نمایید.

ارزیابی برنامه سوم، از دیدگاه توسعه‌پایدار

انجمن متخصصان محیط زیست ایران، چهارمین همایش ملی دو سالانه خود را به منظور ارزیابی برنامه سوم از دیدگاه توسعه پایدار در بهمن ماه ۱۳۸۱ برگزار می کند. علاقمندان به شرکت در همایش می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۵ ۸۴۲۳۳۷۸۱ تماس حاصل نمایند.

آموزش سیستم BSCW به سازمان‌های غیردولتی

سازمانهای غیردولتی ایران استفاده از سیستم BSCW را آموزش می‌بینند. طرح توانمند سازی تشکلهای داوطلب و موسسه همیاران غذا با حمایت مالی بین Fredric Ebert و همکاری فنی موسسه بین المللی انفورماتیک اجتماعی آلمان کارگاه‌های آموزشی استفاده از سیستم BSCW را برگزار نموده‌اند. تاکنون چهار کارگاه آموزشی در تهران، ارومیه، شیروان و اصفهان در این رابطه برگزار شده است. با استفاده از سیستم BSCW، سازمان‌های غیردولتی می‌توانند از طریق اینترنت یا پکیج‌های همکاری نمایند و به مبالغه اسناد و بحث در مورد مباحث مختلف پیراذاند، هر فرد در این سیستم ۱۰ مگابایت فضای دارد و برای استفاده از این سیستم تهاش داشتن یک مرورگر (Explorer Internet or Netscape) کافی می‌باشد. اعضا باید توسط فردی که پیش ازین به عضویت سیستم BSCW درآمده است به سیستم دعوت شوند. گروه‌های کاری نیز برای هماهنگ نمودن سازمان‌های غیردولتی در این سیستم به وجود آمده است. برای دعوت شدن به این سیستم و کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با گروه کاری سیستم BSCW (bscwwgroup@yahoo.com) یا خانم هدیه آزاد کارشناس طرح توانمند سازی تشکل‌های داوطلب جمهوری اسلامی ایران و هماهنگ کننده پروژه hazard@iranhnhs.org تاسیس حاصل نمایید.

- انتشار گزارشی در خصوص مفاهیمی مانند مسئولیت سیاسی، کارکرد سیاسی و فعلایت سیاسی در سازمانهای غیردولتی در شماره قبلی «داوطلب» با استقبال غافلین این سازمان ها مواجه شد. در همایشی که توسط وزارت کشور و برای بررسی نقش سازمانهای غیردولتی در افزایش مشارکت در شوراهای برگزار شد (۱۴ اسفندماه) عدم وجود تعاریفی در این خصوص کاملاً به چشم می خورد و طرح موضوعات منتشر شده در داوطلب ۷ در این خصوص مورد توجه زیادی قرار گرفت. امیدواریم برای کار روی نقاط تاریکی که همواره در مسیر حرکت سازمانهای غیردولتی وجود دارد مارابا نظرات و ایده های خود همراهی کنید تا در تبیجه این تعامل جمع بندی مناسب تری از این قضایا صورت گیرد. بر این باوریم که در حوزه جامعه مدنی و سازمانهای آن موضوعات بسیاری وجود دارد که ادبیات قابل توجه را راهگشایی در خصوص آن وجود ندارد و فعلایت در جهت غنی سازی محتوای آن مقوله ای حدی برای فعالان جامعه مدنی و جامعه دانشگاهیان به شمار می آید.

موضوع «سرمایه اجتماعی» از آنجا که حلقه اتصال دهنده انجمن ها و سازمان ها و اساساً هر گونه شبکه مشارکت و همکاری به شمار می آید و شکل گیری قدرتمند جامعه مدنی بدون آنها امکان پذیر نیست، موضوع اصلی این شماره داوطلب را به خود اختصاص می دهد.

بر گزاری سمینار «جامعه مدنی و سرمایه اجتماعی» برای تعامل بین دانشگاهیان و اصحاب جامعه مدنی کامی است در این جهت . در شماره بعد گزارش کاملی از این سمینار متشتم خواهیم کرد . طرح موضوع سرمایه اجتماعی در میان سازمان های جامعه مدنی و توجه به پویشگی های این نوع سرمایه در ارتقا سطح همکاری ها و مشارکت داوطلبین و دیگر افراد جامعه قطعاً امکانات و ظرفیت های جدیدی را برای آنان خواهد گشته .

۲- چنانچه طرح موضوعی رادر داوطلب مناسب می دانید با ما تماس بگیرید.

-۳- «داوطلب» متعلق به همه سازمانهای جامعه مدنی است با این وجود اگر از مطالب داوطلب استفاده کنید، از ذکر منبع آن در پایه نورزید. هم به لحاظ حرفه‌ای و هم به لحاظ اخلاقی. ذکر منبع هم موجب تقویت معیارهای اخلاقی است و هم موجب تشویق کسانی به تولید ادبیات در حوزه‌های مورد اشاره اقدام می‌کند.

۴- «داوطلب» آماده انتشار تجربیات موفق شماست.
برای معرفی سازمان غیردولتی خود و همچنین
انکاس ابتکارات، تجربیات، خبر فعالیتها و
مشغلهای دارند. خواهید از این راه برای شما

پیشنهادت علمی مورد پاس در نهاد پاسندید.
۵- به سایت اینترنتی ما (www.icsorc.org) حتما سر بر زنید. اگر نام و مشخصات خودتان را در بانک اطلاعاتی مان نمی پینید برای حضور در آن اقدام کنید.
خوشحال می شویم که نظرتان را در مورد سایت پذیریم، فراموش هم نکنید که سایت مرکز می تواند مرجع خوبی برای انکاس خبرهای شما باشد.

سے دیکھ

حرکت به کدام سو:

انباشت سرمایه اجتماعی یا پارانویای اجتماعی

زندگی اعضای گروه را افزایش می دهد.
خواه به سرمایه اجتماعی در سطح گروه و جمع نگاه کنیم و خواه در سطح فردی، بهر حال همه محققان به این ایده، اعتقاد دارند که اعضاي تعامل کننده در شبکه های مشارکت هستند که حفظ و باز تولید این دارایی اجتماعی را ممکن می سازند.

۴- یکی از شاخص های مهم در هر جامعه ای برای بقاء و تداوم، میزان سرمایه اجتماعی است. تغییر و دگرگونی در میزان سرمایه اجتماعی شانگر عالم بیماری یا سلامت جامعه است. در جوامعی که میزان سرمایه اجتماعی به هر دلیلی کاهش یابد، گسیختگی ها و شکافهای زرفی در میان گروههای اجتماعی پدیدار گردد باید در انتظار پارانویای گسترده اجتماعی باشیم. نتیجه کاهش میزان سرمایه اجتماعی گسترش سوژن و کلی مسلکی است معمولا در شرایطی که جامعه دچار بی هنجاری، فساد گسترده و عدم اعتماد شود چنین وضعیتی بروز می کند و هیچ راهی برای برون رفت از بحران در جامعه به چشم نمی خورد. بنابراین از یک سوهیچ گروه اجتماعی و نهادی در میان مردم مشروعت ندارد و از سوی دیگر هیچ اراده ای برای برهم زدن وضع موجود در افراد و نیروهای اجتماعی وجود ندارد.

لذا بینی و کلی مسلکی رواج می یابد. شاید به همین جهت است که کارگزاران و دست اندکاران نظام سیاسی و کلیه کسانی که دغدغه اجتماعی سیاسی دارند و به سرنوشت جامعه خود علاقمند هستند، هر از چندی به سنجش میزان سرمایه اجتماعی دست می بازند و با داشتن آگاهی از میزان دارایی خود در صدق اقدام و هزینه کردن آن منابع بر می آیند. آنان معتقدند در غیر اینصورت هزینه کردن بدون در نظر گرفتن میزان دارایی می تواند عاقب زیانباری برای جامعه داشته باشد.

دارد نسبتا ساده و روشن است. یعنی سرمایه گذاری در روابط اجتماعی با سودهای مورد انتظار. این تعریف کلی با تفسیرهای گوناگونی که بوسیله صاحب نظران و پژوهشگران سرمایه اجتماعی بیان شده سازگار است؛ افراد برای تولید سود در تعاملات و شبکه های اجتماعی شرکت می کنند و منابع موجود در شبکه های مشارکت، باعث افزایش سود می شود، شبکه های مشارکت به چند دلیل منجر به افزایش سود در جامعه می گردند:

- شبکه های اجتماعی جریان گردش و مبادله اطلاعات را تسريع و تسهیل می کنند و آن اطلاعات مفیدی در مورد فرصتها و گزینه های مختلف در اختیار فرد قرار می دهد و هزینه های را به مقدار زیادی در تعاملات اجتماعی کاهش می دهند.

- شبکه ها پیوندهای اجتماعی را تقویت می کنند، منجر به انباشت قدرت اجتماعی می شودند. این امر نقش مهمی در تصمیمات و گزینش خط مشی بازیگران اجتماعی دارد بعضی از پیوندهای اجتماعی بواسطه موقعیتهای استراتژیک خود در بردارنده منابع بازرسی هستند که قدرت تصمیم گیری و تاثیر گذاری فرد را افزایش می دهند.

- شبکه از فردر مقابل تهاجمات و تجاوزات دفاع می کند. همچنین شبکه های اجتماعی هویت و شناخت فردا تقویت می کنند. دسترسی افراد به منابع از طریق شبکه ها امکان پذیر است و فرد بوسیله پیوندهای اجتماعی شایستگی خود را تقویت می کند.

۳- در دهه اخیر دو سنت فکری در مورد سرمایه اجتماعی در عرصه جامعه شناسی شکل گرفته و مجادلاتی را دامن زده است. سنت فکری همگرایی و سنت سنتیز. سنت فکری همگرایی نقطه عزیمت خود را بر فرد قرار می دهد، به مفاهیم روابط اجتماعی و اعتماد معطوف است، به پرسشهای در مورد مکانیسم هایی که همگرایی ارزش هایی جامعه ما همبستگی و همزیستی را تقویت می کنند و مکانیسم هایی که اجماع بوجود می آورند و توسعه پایباتش جامعه را تداوم می بخشند تاکید می ورزد.

اما سنت سنتیز، نقطه عزیمت خود را بر گروه و جمع قرار میدهد و به بررسی منازعات و مبارزات اجتماعی بر سرمنافع در عرصه های مختلف نظری اشکال قدرت، خشونت و اشکال سلطه و محرومیت می پردازد. در سنت فکری وفاق و همگرایی دو نکته محوری به چشم می خورد: ۱- چگونه افراد در روابط اجتماعی سرمایه گذاری می کنند و ۲- چگونه افراد منابع موجود در روابط را برای تولید یک سود بدست می اورند.

اما در سنت جامع شناختی سنتیز بر دو مبحث تاکید می نمایند: ۱- چگونه گروهها سرمایه اجتماعی را بعنوان یک دارایی جمعی ایجاد و حفظ می کنند و ۲- چگونه یک چنین دارایی جمعی فرست های

حروف اول

در دهه اخیر «سرمایه اجتماعی» در زمینه و اشکال گوناگونش بعنوان یکی از کانونی ترین مفاهیم در علوم اجتماعی ظهر و بروز یافته است. هر چند شور و شوق زیادی در میان صاحب نظران و پژوهشگران به مثابه یک چارچوب مفهومی و ابزار تحلیلی ایجاد نموده لیکن نگرشها، دیدگاهها و انتظارات گوناگونی را نیز دامن زده است. افزایش حجم قابل توجه پژوهشها در این حوزه بیانگر اهمیت و جایگاه سرمایه اجتماعی در سپهراهای متفاوت اجتماعی است.

برخی از پژوهشگران بر یک ارتباط وثیق میان سرمایه اجتماعی و کیفیت حکومت - به معنای دقیق تر دمکراسی - تاکید می نمایند و عده ای دیگر بر میان سرمایه اجتماعی در رشد اقتصادی تاکید دارند. به اعتقاد آنان بین آن دو یک رابطه همسنگی برقرار است. گروه دیگر از پژوهشگران بین میزان سرمایه اجتماعی و سلامت در سطح فردی ارتباط برقرار روشنی میان میزان سرمایه اجتماعی و خوشبختی، رفاه فرد و امید به آینده برقرار نموده اند.

بطور کلی صاحب نظران و پژوهشگران از چند نظر به موضوع سرمایه اجتماعی پرداخته اند. برخی از پژوهشگران در آثارشان به دلایل و علل شکل گیری سرمایه اجتماعی در جامعه اشاره کرده و برخی دیگر به توصیف و تبیین ابعاد سرمایه اجتماعی توجه نموده اند و نهایتاً عده ای دیگر بر نتایج و پیامدهای سرمایه اجتماعی در سپه زندگی اجتماعی و سیاسی تاکید ورزیده اند.

۲- فرضی بینادین که پشت ایده سرمایه اجتماعی قرار

دواطلب ۸

نشریه مرکز توامندسازی
سازمان های جامعه مدنی ایران

مدیر مسئول: شهراب رزاقی

سردیر: امید معبداریان

دیبر انگلیسی: سعید نوری نشاط

تحریر: مریم حسینخواه - نازلی شیخ الاسلامی

الهام افضل آبادی، هریم کاشفی، سحر فروزان،

راحله شیراسب

شناقی و اجراء: محمد رضا ساختمانگر

خطابی لارستان، خیابان استاد مطهیری

شناقی پستی: تهران صنعتی پستی، شماره ۳۶۵-۸۳۶۵-۷۸۰۷-۸۹۰۶۲۰۷

تلفن و فکر: ۰۴۶-۱۴۱۵۵

صرف شد.

میزبان برای شام و ناهار هیات بی برنامه نبود.

سه شنبه:

قرار بود ساعت ۹/۳ صبح از کلن به هامبورگ پرواز کنیم. اما هواپیما مشکل پیدا کرد و بنابراین پرواز ساعت ۹/۳۰ را از دست دادیم. قرار بود ساعت ۱۵/۱۰ با پرسوور «اودو اشتباخ» مدیر موسسه شرق شناسی هامبورگ دیدار داشته باشیم که این تاخیر باعث شد قرارمان را از دست بدھیم. در همان

هامبورگ نهار را با رئیس اتاق بازرگانی ایران و آلمان گذرانیدم و با مینی بوس به سمت برلین حرکت کردیم. ۴ ساعت خسته کننده در راه بودیم

چهارشنبه: دیدار از پارلمان آلمان

امروز صبح به دیدن پارلمان آلمان که آن را بوندشtag می خوانند رفتیم. این ساختمان بنای بسیار زیبای است که توریست های بسیاری را به خود جلب میکند. یک راهنمای مجلس قسمت های مختلف پارلمان را به ما نشان می دهد. در سالن اصلی پارلمان گروهای مختلف دانش آموزی با معلمان خود به قسمت

تماشاگران می آیند و روی نیمکت ها می نشینند. این کار در راستای درس آموزش سیاسی انجام می شود که پس از جنگ جهانی دوم در نظام آموزشی این

کشور مورد توجه قرار گرفته است. تآنجا که امکان داشته است از شیشه در ساختمان استفاده شده است.

ظاهرا اینجا به شناخت خیلی بها می دهنند. حتی در طراحی ساختمان ها پس از بازدید پارلمان، به همراه یک راهنمای حرفه ای به بازدید از شهر می

رویم. طراحان برنامه هیات ایرانی در برنامه سفر نام « دیدار تاریخی سیاسی » را برای این بازدید گذاشته اند. در طول راه متوجه می شویم که علت این امر

چیست. بازدید از دروازه ادینبورگ تا دیوار برلین و دیگر عمارات هایی که وجه سیاسی و تاریخی آن

بیشتر از وجود دیگر است گواه این امر است. شب در رستوران توتون شهر برلین که یک رستوران ایرانی

است باقلیان و موسیقی ایرانی و تخت و حوض پذیرایی میشویم. موتیکا برگ دختر بیست و یک ساله ای که ریس دفتر کلوزه یکی از زنایندگاه مجلس

پارلمان آلمان است نیز حضور دارد... حضور جوانان در سمت های بالای سیاسی جالب توجه است.

پنج شنبه: اشتراکات فرهنگی

امروز صبح به پارلمان آلمان باز می گردیم. یک ساعت میهمان کلوزه هستیم که عضو کمیسیون سیاست خارجی آلمان است. جلسه در اتاق شیشه ای مانندی تشکیل می شود.

کلوزه چندین بار به ایران سفر کرده است. می گوید :

« در این سفر ها تغییرات زیادی که در کشور شما اتفاق افتاده کاملاً مشخص است ». کلوزه به جمعیت جوان ایران اشاره می کند. البته خیلی سریع تصویر میکند که نمی خواهد در خصوص این تغییرات صحبت کند.

دکتر نوابی نژاد به معرفی هیات ایرانی مپردازد.

دکتر سمتی هم از جامعه ایرانی که امیدوارنے می کوشد راه های نوینی را به سوی آینده بگشاید سخن می

گوید. دکتر رزاقی از دیدار این هیات به عنوان نطقه عطفی در روابط ایران و آلمان یاد میکند و میگوید : « تا کنون روابط ایران و آلمان همواره در دو حوزه همکاری های فنی و حرفه ای و اقتصادی بوده است و این که

دیدار با محققان امور جامعه مدنی روز جمعه صورت گرفت که از سود مندرجات قسمت های سفر هیات به شمار می آید و صحبت های جدی در حصوص وضعیت جامعه مدنی در جوامع در حال توسعه در این جلسه انجام شد. مشروح این جلسه رادر شماره های بعدی داوطلب پی خواهیم گرفت.

شنبه: بازگشت به تهران

هیات ایرانی شنبه به تهران بازگشت. چند نفر البته به برگشل رفتند. پیگیری ها به تهران موکول شد. برنامه سفر آنچنان فشرده است که هنگام بازگشت در فرودگاه فرانکفورت اگر یکی از آسانسور ها را اشتباه می رفتیم به پرواز نمی رسیدیم ... کوله بارمان و نوشه هاییمان را می گذاریم تادر امتداد زمان باز کنیم و برای ارتقای سطح کیفی فعالیت هاییمان از آن بهره ببریم. از حواشی این سفر در آینده بیشتر خواهیم نوشت .

توافق برای اعزام گفت و گو

گفت و گو کردند. حضور نماینده‌ای از کنفرانسیون صنعت ایران در میان هیات ایرانی برای آنان جالب بود. دانیل میتار از فدرانسیون محیط زیست و طبیعت آلمان گفت که چنین ارتباطی بین بخش خصوصی و جامعه مدنی آلمانی وجود ندارد. دکتر «هایک دریش» از موسسه جهان اقتصاد، ایدئولوژی و توسعه (weed) گفت: در آلمان هر موضوعی برای خود شبکه‌ای جداگانه در سطوح مختلف دارد. یک سطح محوری مبالغه اطلاعات است. با این حال وقتی یک موضوع و یا چالش شاخص وجود دارد همکاری سازمان یافته‌ای به خود می‌گیرد. اما به نظر ما غالباً میان موضوعی است که می‌تواند اثر زیادی داشته باشد. باقری نمازی اضافه کرد که در ایران نیز برخی شبکه‌های همکاری بین سازمان‌های غیردولتی بنا به یک موضوع خاص به وجود آمده است. مثلاً جمعی که درباره قانون شورای هماهنگی سازمان‌های غیردولتی یا موضوع توسعه پایدار فعالیت کردند بر اساس یک موضوع مشترک دور هم جمع شدند. در این جلسه دکتر نوابی نژاد از وضعیت شبکه زنان در ایران سخن گفت. دکتر ترابی زاده به شبکه‌های علمی پرداخت و مهندس حقیقی درباره ویژگی‌های یک شبکه موفق به نکاتی اشاره کرد. دکتر رزاقی پیشنهاد کرد که زمینه تبادل تجربیات فراهم شود. به گونه‌ای که ثبت تجارب طرف ایرانی و طرف آلمانی در کتابی منتشر شود. این پیشنهاد با موافقت شبکه سازمان‌های غیردولتی توسعه ای آلمان قرار گرفت. مشکلات شبکه‌ها، شبکه‌های مجازی، شبکه‌ای الکترونیکی از دیگر موضوعات مورد بحث در این کارگاه بود.

فعالیت روی موضوعات مشترک، توافق کلی دیگری بود که بین دو گروه صورت گرفت، دکتر رزاقی گفت ما در لفظ در مورد شبکه سازی با آلمانی‌ها مشترک هستیم ولی در عمل فاصله زیادی داریم. بنابراین با توجه به نهادینگی شبکه‌های آلمانی پیشنهاد کرد. پژوهه تقویت شبکه‌ها به عنوان یک نقطه عزیمت پرورانده شود. تبادل ادبیات منتشر شده از سوی طرف آلمانی و ایرانی هم جزو موارد قرار گرفت، پیگیری آن البته به بعد موكول شد. این کارگاه از ۹ تا حدود ساعت ۱ بعد از ظهر ادامه داشت بعد از ناهار دیداری با مسئول خاورمیانه ای وزارت همکاری‌های اقتصادی فدرال آلمان گرفت. در این جلسه «هربرت سالمون» به نحوه همکاری سازمان‌های غیردولتی خارجی با سازمان‌های غیردولتی آلمان پرداخت. این جلسه یک ساعته بیشتر به گفت و گو و معرفی طرفین گذشت. قرار شد جزوی ای که به طور کامل نحوه همکاری‌های اقتصادی بین سازمانهای غیردولتی دو طرف را مشخص می‌کند، تهیه شود.

شام هم با هانیف کورت یکی از اعضای انجمن همکاری‌های بین المللی آموزش بزرگسالان آلمانی

ماه گذشته (۲۳-۱۶-۱۷، دسامبر) یک هیات ایرانی مشتمل از دو مرکز توانمند سازی و چند سازمان غیردولتی به آلمان و پاییزک سفر کرد. این سفر که نتیجه رایزنی ها و ارتباطات بین دو مرکز توانمند سازی (مرکز توانمند سازی سازمانهای جامعه مدنی ایران و موسسه همیاران غذا) بود در ابتدا قرار بود تنها با ۴ نفر انجام پذیرد. اما در طی مراحل اولیه با اصرار طرف ایرانی چند نفر دیگر به هیات اضافه شدند. دکتر شکوه نوابی نژاد از خانه سفید مهر، باقی نمازی از موسسه همیاران غدا، سهرباب رزاقی و امید معماریان از مرکز توانمند سازی سازمانهای جامعه مدنی، بهزاد حقیقی از شبکه تشكل‌های زیست محیطی، فاطمه شعبانی از کنفرانسیون صنعت، سوسن طهماسبی از بنیاد دانش و هنر، هادی سمتی از دانشگاه تهران و دکتر ترابی زاده از بنیاد علمی زیرک زاده اعضا این هیات را تشکیل می‌دادند. بنیاد فریدریش ایریت میزانی این هیات را به عنده داشت. برنامه یک هفته سفر نزدیک به یک ماه قبل به صورت دقیق برای طرف ایرانی ارسال شد. به نحوی که از مشخصات افرادتا مشخصات مکان‌هایی که قرار بود برای ناهار و شام مورد استفاده قرار گیرد نیز به تفصیل آمده بود.

یکشنبه: ورود به کلن

هواییمی هیات ایرانی ساعت هفت صبح به فرانکفورت رسید. قرار بود ساعت ۷/۴۵ دقیقه با پرواز دیگری کلن برویم. اما چند دقیقه‌ای که برای صحابانه صرف شد، باعث شد پرواز ساعت ۷/۴۵ دقیقه را درست بدھیم. پرواز بعدی ساعت ۹/۳۰ دقیقه است. پرواز نیم ساعات طول می‌کشد و قتی به کلن می‌رسیم یکی از هماهنگ کنندگان سفر به نام مارکوس رود در فرودگاه به میهمانان خود خوش‌آمد می‌گوید یک گروه محلی در کلن هستند شامل ۴۰ نفر که معتقدند جنایات شارون باعث ظلم به فلسطینی‌ها می‌شود. کارت پستال و این جور چیزها هم دارند. می‌گوید یک CBO هستند. همسرش نیز در کنارش است. او هم در همان سرمای زیر ۱۰ درجه کنار همسرش ایستاده و گاه به گاه پلاکاردار از دستان او می‌گیرد. موسیقی خیابانی و افرادی که خود را به شکل مجسمه از ایش کرده اند و مردمی که روی زمین تصویر یک موسیقیدان راناقاشی می‌کند و.. گوشه هایی از شلوغی این میدان سر زنده است.

دوشنبه: دیدار با فعالان اجتماعی آلمان

دوشنبه جمع کارگاهی در محل بنیاد فریدریش ایریت برگزار می‌شود. در این جلسه دو طرف در خصوص ویژگی‌های شبکه

استقرار اندکی استراحت می‌کند. تا عصر کاری نداریم قرار می‌شود هر که مایل است بین ساعت ۳ تا ۵ بعد از ظهر برای گردش به شهر کلن بروند. یکشنبه است نزدیک کریسمس و مردم در خیابانها، برخی در هتل مانندند و استراحت کردن. چهار پنج نفری هم با یک اتومبیل فولکس و اگن به کلیسا می‌شوند. رفیم که در اطراف آن یکشنبه بازار جالبی به راه بود. هوازنزدیک به ۱۰ درجه زیر صفر است اما اطراف کلیسا واقعاً شلوغ است. در سالن داخلی کلیسا که عظمت بی

وی توامندسازی علمی NGOs بر اساس برنامه های آموزشی، انتقال تجربیات، پیگیری مشکلات جامعه و یافن راه حل های علمی و قابل اجرارا از جمله اهداف ارتباط میان NGOs و دانشگاه برشمرد و از ارتقای کیفیت اجرای پروژه های مطالعاتی و تحقیقاتی، اصلاح و بهبود کیفیت عملکرد سازمانهای غیردولتی، و چهت گیری صحیح تر برنامه های تحقیقاتی دانشگاه ها به عنوان نتایج تقویت تعامل میان این دو بخش نام برد.

گروههای کار روز دوم به دو موضوع «چگونگی گسترش همکاریهای سه جانبه دولت، جامعه مدنی و نهادهای بین المللی» و «همکاری نهادهای دولتی و تشکلهای غیر دولتی در فقرزدایی با توجه به نقش دانشگاهها و شوراهای اختصاص یافت و پس از ارائه گزارش کار گروهها در نشست عمومی قرار بر این شد که مکانیزم های ارائه شده استخراج شود و چهت پیگیری در اختیار تشکلهای غیردولتی قرار گیرد. در مراسم اختتامیه این همایش دکتر ملک افضلی با بیان اینکه همیاران غدا در صدد است تا گردهمایی تشکلهای غیردولتی هر ساله برگزار شود، پرداختن به موضوع «آموزش و ظرفیت سازی» را موضوع نشست سال آینده اعلام کرد. پس از مراسم اختتامیه، شرکت کنندگان در همایش چهت آشنازی با طرح های مردمی موفق، از مجتمع درمانی ثامن الحجج «ع» بازدید کردند و از تزدیک بافعالیت های این مرکز خیریه آشنا شدند.

احمد سالاری نماینده UNDP در ایران نیز بیان اینکه در ایران اکثر پروژه های UN بصورت ملی و تحت نظارت دولت اجرا می شود و امکان دخالت مستقیم NGOs وجود ندارد، از این موضوع به عنوان یکی از مهمترین موانع گسترش همکاری های دولتی و اینهای نام برد و اظهار امیدواری کرد که NGOs با تشکیل گروه های لایی دولت را به باز کردن سیاست های خود در جهت تسهیل استفاده سازمان های غیردولتی از امکانات آژانس های UN متعاقد کنند.

وی با اشاره به «مرکز توامند سازی سازمان های جامعه مدنی» به عنوان پروژه مشترک UNDP و دولت، اعضای سازمان های غیردولتی را به گسترش ارتباطات خود با آن مرکز و استفاده از ظرفیت های موجود در آن دعوت کرد. در آخرین پانل این همایش، با موضوع «فقرزدایی و نقش تشکلهای غیر دولتی» دکتر بزرگر، مشاور وزیر بهداشت در رابطه با «الگوهای مشارکت محلی» «سخن گفت و دکتر ملک افضلی، رئیس هیئت مدیره همیاران غذا» راهبردهای جلب مشارکت مردمی با تأکید بر روی برنامه های فقرزدایی «را مورد بررسی قرارداد در بخش دیگر این پانل زهره نصیری از شورای شهر گرگان و دکتر حناجی از وزارت کشور تجارب خود را در رابطه با تقویت ارتباط شوراهای شهر و سازمانهای محلی با تشکلهای غیردولتی بیان کردند و «لزوم ارتباط تشکلهای غیردولتی و دانشگاه در برنامه های مشارکتی» توسط دکتر سیمین ناصری مطرح شد.

۴- تعیین گروه کار جهت برگزاری کارگاه روش های توامند سازی مردم

۵- تعیین گروه کار جهت برگزاری کارگاه همکاری بین مدیران دولتی و غیر دولتی

۶- تعیین گروه های مردمی اجرای چهت برگزاری کارگاه روش های اجرای پروژه های مردمی

۷- تعیین گروه کار جهت برگزاری کارگاه آموزش شبکه سازی داخلی، بین المللی و ایرانیان مقیم خارج از کشور

۸- ارزشیابی شبکه های موجود

در روز دوم، «چگونگی گسترش همکاری های سه جانبه دولت، جامعه مدنی و نهادهای بین المللی» در

دستور کار پانل سوم قرار گرفت. و در این پانل باقر نمازی، مدیر عامل همیاران غذا در رابطه با

راهکارهای «زمینه سازی برای گسترش همکاریهای بین المللی» سخن گفت، وی با اشاره به چالشهای موجود بر سر همکاری بین المللی، پیشنهادات زیر را برای

سازمانهای بین المللی، پیشنهادات زیر را برای گسترش همکاری های فعالیت مذکور را در این ارائه کرد:

۱- تدوین چارچوب های روش همکاری سه جانبه دولت، تشکلهای مدنی و دستگاههای بین المللی.

۲- ارائه برنامه عمل مشخص از سوی تشکلهای غیردولتی برای فعالیت های بین المللی.

۳- الگو سازی و بهره گیری از نیروهای علمی ایرانیان مقیم خارج از کشور.

۴- تقویت نقش اطلاع رسانی آژانس های بین المللی در ایران.

گروه بانوان کهریزک

پایگاه اینترنتی گروه بانوان کهریزک WWW.Kahrizak.org دریچه ای است برای آشنازی با روند فعالیت های بنیاد خیریه و غیر انتفاعی که ۱۵۰۰ نفر از معلولین و سالمدان را تحت پوشش قرار می دهد. در این سایت، بخش های مختلف آسایشگاه کهریزک نظیر خانه مادر و کودک، کارگاههای اشتغال، واحد رفاهی و ... معرفی شده است و بازدید کنندگان در جریان فعالیت های برون مرزی، فعالیت های اقتصادی و امکانات و تجهیزات آسایشگاه قرار می گیرند. شرایط پذیرش معلولین و سالمدان، نحوه تماس و کمک به آسایشگاه و اطلاع رسانی در مورد بازارچه های خیریه ای که به نفع آسایشگاه برگزار می شود، از دیگر بخش های این سایت می باشد.

بنیاد امور بیماریهای خاص

Sایت بنیاد امور بیماریهای خاص WWW.CFFCD.org سایت در کنار معرفی بنیاد امور بیماریهای خاص، به عنوان یک سازمان غیردولتی که با بهره گیری از کمکهای مردمی در جهت بهبود وضعیت بیماریهای خاص تلاش می نماید، گزارش فعالیت های انجام شده طرح های تحقیقاتی و برنامه های آتی بنیاد را به بازدید کنندگان ارائه می کند. این سایت بخشی را به آموزش در رابطه با بیماریهای دیابت، سرطان، هموفیلی، مرگ مغزی، پیوند اعضا، ایدز و ... اختصاص داده است و در رابطه با مراکز درمانی بیماری های خاص در سراسر کشور و امکانات این مراکز اطلاع رسانی می کند.

مطالعه نشریه بنیاد امور بیماریهای خاص، امکان تکمیل فرم اهدای عضو بصورت online، آشنایی با سایتهای مرتبط با بیماریهای خاص از دیگر خدمات سایت CFFCD.org می باشد.

نمایندگان سازمانهای جامعه مدنی، دولت، آژانس‌های ملل متحد و دانشگاهیان در همایش، «تفویت ارتباطات تشكیلها با دولت، شهرداریها، شورای شهر و سازمانهای محلی» گردهم آمدند. این همایش ۴-۵ دی ماه سال جاری به همت موسسه همیاران غذا در دانشگاه علوم پزشکی کرمان برگزار شد.

در مراسم افتتاحیه، دکتر ملک افضلی رئیس هیئت مدیره همیاران غذا پیرامون اهداف برگزاری این همایش و فعالیت‌های انجام شده در رابطه با نشست مشهد سخن گفت، و بر این نکته تاکید کرد که «تشکلهای مدرن باید با ارتباط با مردم و

بدنه جامعه نیز توجه کنند و مراقب باشند که استفاده از ابزارها و روش‌های مدرن اهمیت ارتباط با مردم را کم نگ نکند»، احمد سالاری نیز به عنوان نماینده ملل متحده در ایران بر اهمیت برگزاری چنین نشست هایی تاکید کرد.

«همکاری و ارتباط سازمانهای غیردولتی با دولت» موضوع اولین پانل این همایش بود در این پانل مه لقا ملاح، دبیر جمعیت زنان مبارز با آلو دگ کی محیط زیست «همکاری دولت با

تشکلهای غیردولتی را از دید این تشكیلها» مورد بررسی قرارداد، وی با مروری بر تاریخچه دولت و سازمان‌های غیردولتی همکاری این دوره نهادراجهت حل مشکلات جامعه و رسیدن به ثبات و پایداری اجتماعی ضروری داشت و بر تنظیم قوانین مربوط به NGOs در راستای شفاف سازی فعالیت این سازمانها و نحوه ارتباط آنها با دولت تاکید کرد. دکتر مجید الدین از سازمان حفاظت محیط زیست دومین سخنران این پانل بود و در رابطه با «شناخت راهکارهای تقویت ارتباط با تشکلهای غیردولتی و ضایعه

تخصیص منابع مالی این تشکلها از سوی دولت» سخن گفت، «بیان الگوهای موقعاً ارتباط با دولت» عنوان مقاله بعدی بود که توسط دکتر معطری ارجمند سبز ایران ارائه شد. معطری در این مقاله با تشریح انواع ارتباطات بین دولت‌ها و سازمان‌های مدنی، موانعی را که بر سر راه ارتباط سالم و موثر این دو بخش وجود دارد بر شمرد و با اشاره به گروه "Youth for habitat" در ترکیه حاضران را با نحوه عملکرد یک نمونه موفق و خلاق در برقراری ارتباط موثر با دولت آشنا کرد، دکتر مرتضی بهشتی از

گردهمایی نمایندگان سازمانهای جامعه مدنی در کرمان

گزارش: مریم حسین‌خواه

کردن، قویدل از شورای هماهنگی سازمان‌های غیردولتی استان تهران، در مقاله‌ای تحت عنوان «شورای هماهنگی سازمان‌های غیردولتی، جنبش غیردولتی‌ها با نیروی محركه دولتی» به برسی انجیزه‌ها و روند تشكیل شورای هماهنگی پرداخت. وی اذعان داشت که ساختار بدون برنامه شوراهای هماهنگی و شتاب دولت در تشكیل این شوراهایه با هر شکل ممکن و بدون توجه به شرح و ظایف و برنامه عمل آنها از جمله نقاط ضعف این حرکت به حساب می‌آید. فاطمه فرهنگ خواه مدیر عامل انجمن توانیاب نیز، طی سخنانی به نقد حرکت دولت در روند تشكیل شوراهای هماهنگی پرداخت، وی با تشریح فعالیت NGO‌های متقد این حرکت در تهران گفت: اقدامات جانبی که در مخالفت با تشكیل شورای هماهنگی به انجام رسید، نتایج مطلوبی برای سازمان‌های غیردولتی در پی داشت که از آن

جمله می‌توان به تجربه موفق همکاری سازمان‌های غیردولتی با یکدیگر، به چالش کشیدن دولت، اعمال فشار از سوی NGOs بر دولت و ... اشاره کرد. محور دیگری که در این پانل مورد توجه قرار گرفت «نقش بهینه شبکه‌ها در ارتباط با دولت، چشم انداز آینده و همکاری بین شبکه‌ها» بود که توسط امیر حسین شمشادی از شبکه سازمانهای غیردولتی جوانان و مدنی از دفتر هماهنگی تشكیلهای بهداشتی بدان پرداخته شد. شمشادی در مقاله خود «رابطه شبکه‌ها با دولت و رابطه بین شبکه‌ها» را مورد بررسی قرارداد. وی افزایش قدرت چانه زنی سازمانهای عضو شبکه و تسهیل ارتباط آنها با دولت را از جمله کارکردهای شبکه‌های سازمان‌های غیردولتی عنوان کرد و بیان تجارب شبکه سازمان‌های غیردولتی جوانان در زمینه ارتباط با دولت پرداخت.

تشكیل گروههای کار از دیگر بخش‌های این همایش بود. در اولین روز، شرکت کنندگان در سه گروه کار به بحث و تبادل نظر پیرامون «رابطه دولت با تشکلها»، «ضایعه تخصیص منابع مالی از سوی دولت به تشکلها»

و «رابطه شبکه‌های سازمانهای غیردولتی با دولت» پرداختند. حاصل مباحث مطرح شده در این گروهها هشت مکانیزم اجرایی بود که سازمانهای شرکت کننده در همایش پیگیری و اجرای آن را عهده دار شدند، این مکانیزم‌ها عبارتند از:

- ۱- تعیین گروه کار سازمانهای غیردولتی، دولت و آژانس‌های ملل متحده جهت برگزاری کارگاه برای آشنا شدن طرفین با قوانین و روش کاریکدیگر
- ۲- تعیین گروه کار مشکل از شبکه‌ها، شورای هماهنگی و جهت تدوین آینین نامه اجرایی در قالب قوانین موجود و پیشنهاد آن به هیئت وزیران از طریق وزارت کشور
- ۳- تهیه پروتکل شبکه‌کترونیک

کنفرانسیون صنعت ایران نیز در سخنانی ازبود فضای گفتگو در میان نهادهای مدنی و دولت به عنوان مهمترین عامل ارتباطات فی مابین یاد کرد. در ادامه سردار جورکش فرمانده نیروی انتظامی کرمان به برسی «موانع و محدودیت‌های پیش روی این ارتباط» پرداخت. سخنان وی در بیان موانعی که از سوی دولت در برابر برقراری ارتباط سالم و موثر قرار

دارد و محدودیت‌هایی که از جانب سازمانهای غیردولتی در این مسیر بوجود می‌آید، مورد توجه نمایندگان سازمانهای غیردولتی قرار گرفت و در جلسه پرسش و پاسخی که در انتهای پانل برگزار شد، نمایندگان سازمانهای غیردولتی اظهار امیدواری کردند که با وجود چنین دیدگاه‌هایی مثبتی در رابطه با مشارکت‌های مردمی، تعاملات موثری در این دو حوزه شکل بگیرد.

در پانل دوم به برسی «ارتباط سازمانی و شبکه‌ای تشکلهای غیر دولتی با نهادهای دولتی» پرداخته شد. در این پانل فاطمه فرهنگ خواه و احمد قویدل تجربیات کسب شده در تشكیل شورای هماهنگی تشکلهای غیر دولتی از سوی دولت را بیان

این کار را انجام می داد که گویند مشغول تیمار فرزند خویش است. مشاهده کار توانم با احسان او هر انسانی را عینقاً بفکر فرو می برد، شاید بعضی از پدرها و مادرها این چنین فرزندان واقعی و یتیمار خود را

پرستاری نمی کنند. چه انگیزه ای باعث شده است که این انسانها این چنین مشغول مراقبت از یتیمارانی باشند که نه هموطن ایشان محسوب می شوند و نه هم کیش آنان. با آن مرد به گفتگو نشستیم. می گوید: «کارمند بازنشسته بانک در یکی از کشورهای اروپایی هست و تصمیم گرفته ام بقیه ایام بازنشستگی خود را دادو طلبانه صرف خدمت به یتیماران به اینز نمایم». اشک در چشمان همه ما حلقه زدو تا مدت ها بعد از آن بازدید، این موضوع فکر مرا به خود مشغول کرده بود که منشأ چنین انگیزه هایی چست؟ آیا چیزی جز اندیشه زیبا و قلب پاک «می تواند باشد؟!

غیر دولتی و بین المللی، مبتلایان به یتیماری ایدز و یتیم شدگان ناشی از این یتیماری نگهداری و مراقبت می شوند. بازدید از این مکان، تأسیف و تأثیر هر انسانی را بر می انگیزد. مشاهده زنان و مردان جوانی که مراحل انتهای زندگی خود را طی می کنند و حتی از ملاقات با دیگران رویگردن هستند و یا مشاهده کودکان خردسالی که پدر و مادر خود را در اثر ایتیلاعی به ایدز از دست داده اند و خود نیز مبتلا هستند، رقت انگیز و دردآور است و از آن عبرت زیادی می توان گرفت. امادر کنار این صحنه های دردآور، چشم اندازهای زیبایی نیز وجود دارد. مشاهده دختران جوان و زنان و مردانی که داوطلبانه و از کشورهای دیگر برای مراقبت از این یتیماران در آنجا مشغول فعالیت می باشند، از جمله این مناظر زیبا و دل انگیز است.

بازدید از Merey Home و مشاهده و گفتگو با دختران و مردان و زنانی که داوطلبانه از کودکان مبتلا به ایدز مراقبت می کرند، سراسر عبرت آموز بود. مثلاً مشاهده شور و علاقه دختر جوانی که وقتی به ملاقات اور قیم مشغول گل بازی با چجه ها بود، همچنین حوصله خانم میانسالی که مشغول نقاشی و آموزش آبرنگ که به کودکان بدبیار ستودنی به نظر رسید. در قسمتی دیگر مردی ححدود ۵۵ ساله را مشاهده کردیم که در حال ماساژ عضلات یک یتیمار ایدزی بود و آنچنان با حوصله و دقت و علاوه بسیار

داوطلب بودن اندیشه زیبا و قلبی پاک می خواهد

دکتر علیرضا خواجه میرزا

داوطلب انجمن تئیم خانواده

یک تجربه ستونی است که به بازتاب تجربیات تعلق و شرین اعضای سازمانهای غیر دولتی می پردازد و بر آن است تاز این طریق، راهی را برای تعامل در بین سازمانهای غیر دولتی جستجو کند. شما نیز می توانید بایان تجارت خود در این زمینه، گامی در جهت استحکام و قوت یافتن جامعه مدنی نوپای ایران بردارید.

Merey Home، نام مکانی است در یکی از محلات فقیر نشین بانکوک. در آنجا با حمایت سازمانهای

مریم کاشفی

معرفی سازمان های غیر دولتی مجتمع آموزشی و نیکوکاری رعد: با بال شکسته هم می توان پرواز کرد

خارج از کشور بپردازند. در همین راستا، مجتمع رعد در ایالت ویرجینا، رسمایوسسیه ای غیر انتفاعی تحت عنوان دولستان Rعد Fruds of Raad به ثبت رسانده است. ثبت این موسسه به معنای این است که هر

گونه اعانه یا کمک پرداختی به عنوان (Friends of Raad) جزء هزینه های مالیاتی محسوب و از پرداخت مالیات معاف می باشد. مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد از آغاز فعالیت های خود تاکنون به بیش از ۱۵۰۰ کارآموز، آموزش های فنی و حرفه ای ارائه نموده است. و به حدود ۱۴۰۰ نفر از این کارآموزان که دوره های آموزشی را با موقیت به پایان رسانده اند گواهینامه های فارغ التحصیلی معتبر اعطای نموده است. اغلب این فارغ التحصیلان به استخدام برخی از صاحبان مشاغل درآمده اند. برخی نیز بصورت خود اشتغالی فعالیت های اقتصادی خود را شروع نموده اند. بر اساس یکی از بند های مشاور رعد آن دسته از فارغ التحصیلان دیگری که در حرره های خرد موقیت حاصل نموده به اشتغال فارغ التحصیلان دیگری که نیازمند شغل هستند کمک می نمایند. این دور تسلسل همیاری، اثرات محسوسی بر ایجاد یک نگرش مثبت و پایدار در محیط اطراف فارغ التحصیلان بجا گذارده است.

مسئولان این مجتمع می گویند: در رعد ما معجزه نمی کنیم، انگیزه ایجاد می کنیم و توان می بخشیم.

این جملات بخشنی از مشاور عمل مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد است. این مجتمع که فعالیت خود را با اتاق کوچک در یک درمانگاه خیریه واقع در منطقه ای فقیر نشین در جنوب تهران و با پذیرش پنج نفر کارآموز آغاز نمود و در حال حاضر خدمات خود را در سه زمینه توانبخشی شامل فیزیوتراپی، کار درمانی، گفتار درمانی و بهداشت روان، آموزش فنی و حرفه ای شامل: برنامه ریزی و اپرتوری کامپیوتر، موئیز سخت افزار، تایپ، نقشه کشی ساختمانی و صنعتی، حسابداری، تعمیر لوازم خانگی، گل سازی و سفالگری و خدمات جانی یا حمایتی شامل: قرض الحسن، جواز مالی، خدمات پزشکی در محل مجتمع یا معرفی به پزشکان داوطلب، تسهیلات کتابخانه ای، خدمات مشاوره ای، مددکاری و بازدید از منزل و مشاوره ازدواج ارائه می نماید.

خدمات مجتمع به تمام مقاضیان کارآموز به صورت کاملا رایگان است و «رعد» در ارائه این خدمات هیچ گونه تبعیضی به دلیل نژادی، سیاسی، فرقه ای، مذهبی و قومی قائل نمی شود. منابع مالی رعد از محل دریافت اعانات مردمی، حمایت های افراد نیکوکار و کمک های سخاوار تامین می گردد و دو گروه از داوطلبان تحت عنوان «همیاری بانوان رعد» و «همیاری جوانان رعد» در ارائه خدماتی مانند جمع اوری کمک، روابط عمومی، کمک های آموزشی و اداری، تشکیل بازارهای نیکوکاری و برگزاری جشن و کنسرتهاي موسیقی نقش اساسی ایفا می نمایند. مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد در سال ۱۳۷۶ به عنوان یک نهاد مردمی، به عنوان عضوی وابسته به اداره روابط عمومی سازمان ملل متحد رسما به عنوان یک «سازمان غیر دولتی» به جمع خانواده سازمانهای غیر دولتی این سازمان پیوست.

مطرح شدن افکار و ایده آلهای مجتمع در سطح جهانی مسئولان رعد را آن داشت تا فعالیت خود را به خارج از کشور اشاعه داده و به تبادل اطلاعات و تجربیات با هموطنان

در نشست نمایندگان سازمانهای جامعه مدنی بررسی شد:

راهکارها تحقیق زبان مشترک

برنامه چهارم توسعه مورد بحث و بررسی حاضرین قرار گرفت و قرار بر این شد که کمیته‌ای مشکل از نمایندگان بخش‌های مختلف سازمان‌های غیردولتی، این موضوع را طبق برنامه زیر تاریخی به ترتیب مشخص پیگیری کنند:

۱. ارسال برنامه دوم و سوم توسعه برای اعضای کمیته
۲. برگزاری نشستهایی به منظور نقده برنامه‌ها دوم و سوم توسعه و ارائه پیشنهادات برای برنامه چهارم
۳. جمع‌نندی مذاکرات و ارائه به دولت
۴. تعیین نماینده برای لایحه با دولت.

در ادامه نشست، پیشنهادات زیر برای تنظیم روابط سالم بین دولت و سازمان‌های جامعه مدنی ارائه شد.

- ۱- تعریف ساختار سازمانی دفاتر مشارکت‌های مردمی متناسب با روند کار سازمان‌های غیردولتی.
- ۲- گسترش تعامل بین دولت و بخش خصوصی به منظور استفاده این دو بخش از ظرفیت‌های یکدیگر.
- ۳- آشنا کردن مدیران بخش‌های مشارکت مردمی مراکز دولتی با فرهنگ سازمان‌های غیردولتی.
- ۴- مجاب کردن دولت به حرکت به سمت خصوصی سازی و کوچک کردن دولت.
- ۵- تشکیل شورای هماهنگی توسط سازمانهای غیردولتی و معروفی نمایندگان آنان به دولت.
- ۶- تعیین مکانیسمی منطقی برای نحوه برقراری ارتباط بین دولت و NGOs
- ۷- تلاش برای ثبت جایگاه مشورتی سازمانهای غیردولتی در شوراهای عالی تصمیم‌گیری.
- ۸- تلاش برای ایجاد اعتماد در روابط بین دولت و NGOs.

در پایان این نشست یک کمیته ۷ نفره برای پیگیری پیش‌نویس تدوین استراتژی‌های سازمانهای غیردولتی تشکیل شد.

به دخالت رشدیه از موسسه رشدیه، ویکتوریا جمالی از جمیعت زنان مبارزه با آلدگی محیط زیست، خسرو منصوریان از انجمن احیا ارزشها، عظیمی، عفت السادات موذنی از انجمن کم توانان ذهنی و بدندی، جمالی از شیکه زنان، اعظم طالقانی از موسسه اسلامی زنان، اعضای این کمیته هستند.

نمایندگان سازمان‌های جامعه مدنی، در سومین نشست گفتگوی اجتماعی بر اساس توافق نشست قلبی، در رابطه با ایجاد یک زبان مشترک در ادبیات و مفاهیم این حوزه، به عنوان پیش‌نیاز تاویین استراتژی برای سازمانهای غیردولتی به تبادل نظر پرداختند. این نشست ۶ ساعت سوم دی ماه در دفتر انجمن حمایت از آسیب دیدگان اجتماعی (احیا ارزشها) برگزار شد.

دکتر رازی مدیر مرکز توانمند سازی با اشاره به استراتژی‌های پیش‌بینی شده- در مرکز توانمند سازی برای سازمان‌های جامعه مدنی، داشتن استراتژی و برنامه کار مشخص را از جمله مهمترین لوازم تاثیرگذاری در برنامه چهارم توسعه دانست و گفت: این استراتژیها در حقیقت به مثابه یک سری رهنمودهای کلی برای سازمان‌های جامعه مدنی می‌باشد.

شرکت کنندگان در نشست با بیان اینکه جامعه سازمان‌های غیردولتی از سازمانهایی با اهداف و برنامه‌های متفاوت تشکیل شده است و برای دادن رهنمودهای واحد باید یک تعریف مشخص از سازمان غیردولتی داشت، پیشنهاد کردند که با مشخص کردن شاخص‌های این سازمانها بررسیک تعریف واحد به توافق رسید و بر اساس این تعریف، مشخص کرد، که چه NGOs‌ای در چارچوب این تعریف می‌گنجند و این استراتژی‌ها برای آنان کاربرد دارد.

در ادامه با تأکید بر اینکه در تعریف پیشنهادی باید حدود و از «NGO» را معین کرد خاطر نشان شد که این حدود، در زمان و مکان تغییر می‌یابد و در ادامه سه شاخص، «NGO»، «غیردولتی»، «غیراتفاقی» و «عام المنفعه» به عنوان شاخص‌های اصلی یک پیشنهاد شد. از آنجا که این تعریف، اتحادیه‌ها و انجمن‌های صنفی را در بر نمی‌گیرد، تعدادی از حاضرین با اشاره به اینکه، این سه ویژگی داره تعریف را بسیار محدود می‌کند، پیشنهاد کردند: هر سازمانی که از بخشی از حقوق جامعه دفاع و حمایت

پس از توافق شرکت کنندگان در نشست بر یک تعریف واحد از «سازمان غیردولتی»، نحوه تاثیرگذاری بر

اگر افراد در یک ستر مدنی مشارکت کنند و اشتراکاتی را که به عنوان شهر وند باسایر افراد دارند، طراغ از پوئندوهای درونی باز مینهای قومی و فرهنگی میناها را درون گروهی می تواند پیاسیلی مولبد برای ابانتش سرمایه اجتماعی باشد. پس نایابه طور کامل این شبکه ها را زائد تلقی کرد.

بنابراین می توان در راستی آموزش، هدایت و سازمان دهی اجمن های مدنی توصیه کرد که نایابان هوت های خاص اجتماعی، عامل اختصار در عمل قرار گیرند. زیرا در این شرایط سایر عوامل و بسترهای مناسب فراموش می شوند. به عبارت دیگر، نایاب عملی انجام داد افرادی که هوت خاصی ندانندیا در آن شبکه خاص قرار نگیرند و یا پیرون از دایر و متناسب فرض شوند. البته نمی توان انکار کردن ره صورت برخی از امیازات اجتماعی که ناشی از هوت اجتماعی افراد است و آنرا باید گیریم. پیوندمی دهد. به قیمت نادیله گرفتن اشتراکات عام تری می شود که افراد به عنوان شهروند در بستر مدنی از آن برخوردارند. در این راستا یکی از وظایف نهادهای آموزش رسمی خصوص سارسانه ها، خانواده ها و آموزش و پرورش این است که به افراد یاموزند مبنای کار گروهی علایق و منافع کار گروهی علایق مشترک است. یعنی در عین حال که مامن تو این دلستگی باشد گروهی قومی خاص خود را داشته باشیم و به فعالیت در شبکه غیررسمی خود پیاندیشیم باید اشتراکات اصلی خود که علاقه ملی - مدنی است را حفظ و تقویت کیم. برخی از زمینه های حصر گر ادراپن فعلیت های عامرا کنکرده و عامل بازدارنده ای در ابانتش سرمایه اجتماعی شده است. اگر چه باشد اساس مایه اجتماعی پیاسیلز نیز می تواند در آن مورد توجه قرار دارد.

غلاف اعیاض توسلی عضویت های علمی دانشگاه تهران نیز می گوید: «اگر منظور از روابط ماین شبکه های غیررسمی تعاب خاص آن مثل بارگیری بازی، قوم گرایی و ... باشد که در حقیقت نوعی از انتراف و اسیب اجتماعی محسوب می شود. باید دانست که چنین جریانی وجود دارد. حتی عده ای دز نیز قادر به ایجاد شبکه ای جهت همکاری هستند که از نظر دورنی، باعیاره او هنجارهای خود کارآمد باشد و از سلسه مراتب سازمان یافته نیز برخوردار باشد. اما اگر شبکه های آسیب ندیده را مدنظر قرار دهیم که از محدوده قوانین و مقررات سالم و مثبت اجتماعی خارج شده اند آنگاه به هلفت تریک خواهیم شد. البته بایدین شبکه های شیوه هایی سازمان دهنده شوند که به قوانین اطمینان وارد شود. در آن صورت نمی توان این روابط را به عنوان عامل سرمایه اجتماعی کارآمد دانست. شاید توان به این روابط سرمایه اجتماعی نیز گفت. بر احتی می توان سرمایه اجتماعی منفی را نیز در تحلیل خود موردن محااسبه قرارداد و در یک جمع جری بس سرمایه های اجتماعی مثبت به میزان سرمایه اجتماعی مطلوب دست یافت. گرچه ممکن است سرمایه اجتماعی اثرات مثبت سرمایه های کارآمد را خوش کنمادر نهایت می تو این سرمایه اجتماعی مشترک را تقویت کیم و بانداشت آن تاثیرات منفی شبکه های ناکارآمد را کاهش دهیم».

با چنین تصویری از سرمایه اجتماعی، جامعه مدنی و از این راه به آن شاید برای فعالان جامعه مدنی و سازمان های غیردولتی امروز پرداختن به تاثیرات این مهم موضوعی جدی باشد. بنابراین این گزارش را اگرایی برای گفت و گوهای جدی تر در این حوزه قلمدادیم کیم.

منابع مورد استفاده قرار گرفته در این گزارش:
- فصل نامه بژوهش شماره ۱۰۰ کارشناسی از سرمایه اجتماعی
- کتاب سرمایه اجتماعی، پایان نظم و ... فرانسیس فوکویاما، ترجمه غلام عباس توسلی
- ماهنامه آفتاب خرد داد ماه ۸۱

مدنی نمایان می شود.
با این حال دکتر غلام اعیاض توسلی جامعه شناس معتقد است: «توسعه سازمانهای غیردولتی یکی از اقداماتی است که به شکل گیری جامعه مدنی کمک می کند امامت هادر سطح حرف نمی توان به چنین توسعه های رسید. عده ای معقدند شکل اقتصادی مانع از شکل گیری سازمان های خودجوش غیردولتی است. امادر اصل تها بارفع مشکلات اقتصادی نمی شود، سازمان های غیردولتی (NGO) را گسترش داد این بستر مناسب باید از درون جامعه و متناسب با شرایط فرهنگی - اجتماعی جامعه شکل بگیرد.

بی ریزی چنین مشکلاتی نیازمند آگاهی و عزم جمعی است که در آن نقش رسانه های جمعی سیار مهمن و راهبردی است. باید دانست جامعه مدنی چه اتفاقی دارد. وقتی در این زمینه تبلیغات کافی وجود نداشته باشد یا از وجود آمدن تشکل ها و انجمن ها هر اس داشته باشیم و فکر کیم که هر تشکلی در دانشگاهی اخارج از دانشگاه برای جامعه مضر است درین صورت همیشه با مشکل روپر و خواهیم شد و هچ اعتمادی در این میان شکل نخواهد گرفت بلکه باید به دنبال اعتماد در جامعه بود».

شبکه ها و سرمایه اجتماعی

شبکه هایه عنوان گروهی از افراد و یا سازمان ها و نهادهای که پیرامون پیگیری یک موضوع واحد با اعتماد مقابل شکل می گیرند و فراتر از ارزشها و هنجارهای موردنیاز در معاملات اقتصادی به کار می آیند. رشدی می کنند، یکی از دیگر جاهایی است که ابانتش فراسایش سرمایه اجتماعی به شدت در آن مورد توجه قرار دارند.

شبکه های همکاری سنتی چه شبکه های همکاری و مشارکت مدرن، از شبکه های همکاری محلی که بر حسب یک ضرورت واقعی مثل تقسیم آب، حمایت از محرومین شکل گرفته تا شبکه های مدرنی که بر اساس دغدغه های امروزین مانند حقوق بشر و محیط زیست وجود دارد - هم شبکه های رسمی و هم شبکه های غیررسمی - همه و همه در مدارا تووجه قرار داند اما کارکرد برخی از این شبکه های تو اند از ویژگی های محرابی نیز برخوردار باشد. مواردی مانند ارتباطات درونی قوی و منسجم بدون وجود ارباط لازم بایرون، روش نوین ساختار شبکه ای برای افراد خارج از آن (غیر عرضی)، تقویت تراوید گرایی، بارگیری، ارتباطات غیر شفاف که ناشی از روابط اخلاقی غیررسمی درون شبکه ای است می تواند برخی از این عماکردهای منفی باشد.

دکتر ذکایی در این مورد می گوید: «کی از آفات سرمایه اجتماعی

همین روابط بسته و خاص میان گروههای و بازیمه هایی چون خویشاوند سالاری، قوم مداری و ... دچار فراسایش می شود. اما

و اقتصادی نظر می دهند:

با این اجتماعی قطعه ب نیست

رسمی در نظر بگیریم، جایی که افراد در گروه ها و سازمانهای غیردولتی تشکل یافته می شوند و در پی هدف گروهی به دنبال کردن علاقه و دغدغه های خود می پردازنند، آنگاه معلوم می شود که توجه به سرمایه اجتماعی و اهمیت آن در این حوزه چه اندانه ای مهم است. چرا که میزان سرمایه اجتماعی یا زنگر میزان اقداماتی است که می توان در عرصه جامعه و با مشارکت مردم به آن چشم داشت در جوامعی که از جامعه مدنی قدرتمند برخوردار هستند، بر نامه ریزی های کلان کشور بلوون توجه به این موضوع امکان پذیریست. در واقع با در نظر گرفتن ملاحظات دقیق مربوط به کاهش یا افزایش سرمایه اجتماعی است که بسیاری از سیاست های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی اتخاذ می شود. در یک مثال ساده شده می توان گفت اگر جامعه مدنی را سیاست های اقتصادی ایجاد کند، سازمانهای اجتماعی به مثابه سوخت آن به شمار می آید که بستگی به مقدار سوخت می توان پیش بینی کرد که چه ساخت هایی را می توان طلب کرد، سازمان های جامعه مدنی مانند خیریه ها سازمان های غیردولتی و غیره به مثابه موثر این اتو میل به شمار می آید، هر که چقدر قدرتمند باشد می تواند سر بالایی های باشیه های زیاد را هم طی کند. همیستگی بین سرمایه اجتماعی و سازمان های جامعه مدنی در این مثال به خوبی پیداست.

از آنجا که اعتماد، صداقت و حس همکاری در میان این سازمان ها به راحتی تولید می شود علاوه ای معتقد ندای افزایش سرمایه اجتماعی باشد شکل های داوطلب مردمی را افزایش داده از آنها حمایت کرد. تلاش گسترده دولت در سالهای اخیر هم شاید ناشی از همین امر بوده است. برخی معتقدند که با افزایش تشکلهای غیردولتی همیستگی اجتماعی تکثیر می شود و عمق می باید و با افزایش این شاخص کارکردهای اجتماعی و اقتصادی سرمایه اجتماعی و جامعه

میزان سرمایه اجتماعی ، بینانگر میزان اقداماتی است که می توان در عرصه جامعه و با مشارکت مردم به آن چشم داشت

کارشناسان علوم اجتماعی

و صنعت سر درجات علمی ایرانی

شخصی خود باشیم را تغییر دهیم. گمان نکیم که اگر به حداکثر سود شخصی برسم، بدیگران همکاری بادیگرانی نیازمی شویم. اگر این حس از برین و در براین صورت حس خود مداری نیز نگمی بازد. وی در ادامه می گوید: به نظرم رسید عناصر فرهنگی و دستیابی های نرم افزاری ابانت این سرمایه در جامعه ما م وجود است. از عناصر فرهنگی و دینی که گاه با اخلاق و سنت های ملی نیز پوند دارند می تواند بستر مطلوبی برای تقویت حس مشارکت و اعتماد ساخت. این عناصر می توانند بسیار کارآمد باشند. آنچه درین زمینه بازدارنده است بقدام ارامات و تضمین های اجرایی است. درین خصوصیات ساز و کار شروع و ترغیب افراد و جواد داشته باشد. به عبارت دیگر به نظر می رسید ماتا نستایم بعد درونی این سرمایه را که با هنجارها ساخته می شود باید بعیدتر ویژنی و ارامات اجتماعی آن تقویت کیم. ما پشکار لازم برای نظارت، آموزش و حتی شویش درین خصوصیات نداشیم. شاید تا افراد برای مشارکت جویی و اعتماد پذیری در سطوح مختلفی چون روابط بین فردی تجارت و پایانی به قوانین، پاسخ مثبت دریافت نکرده است. بنابراین با اینکه وضع مادرین کشورهای جهان سوم هنوز به مرحله بحرانی نرسیده اما به طور کلی شرایط نسبتاً مناسبی در این زمینه نداریم. توجه به دستگاه های آموزشی مانند خانواره، آموزش و پرورش و در کار ان تعویض نهادهای مدنی با راهکارهای سازمانی و قانونی می تواند عاملی باشد تا بسیار اعتماد مناسب برای ابانت این سرمایه شکل گیرد. شرایط فراهم شدن اعتماد، وجودیک بستر مدنی مناسب است.

سرمایه اجتماعی سنگ زیر بنای جامعه

مدنی

اگر جامعه مدنی را حلقه واسطه بین مردم و حوزه دولتی و نهادهای

ها را نزد بکشید تا مردم وارد سواره رو نشود نشان می دهد، سرمایه اجتماعی در کشورمان کاهش پیدا کرده و بلکه سقوط کرده است، اگر اعتماد در معاملات و مناسبات اقتصادی از بین برودو شما مجبور باشید برای یک معامله ا نوع تضمین هارا بگیرید یا به همین نیز به متنه لفقط این سرمایه اجتماعی، است و قی کارآفرینان و تاجران دیگر، به سیاست مابر نامه ای اعلام شده از سوی دستگاه های دولتی اعتماد ندانند و حاضر نیست بدر اساس قول بک وزیر، برنامه ریزی کنند، یعنی سرمایه اجتماعی کاهش یافته است و قی قانونی اساسی که چار چوب اصلی و زیر بنای هر نوع تشکیل سرمایه اجتماعی است از سوی همان هایی که باید حافظ قانون باشند، تقضی می شود یا تفسیر های گوناگون می شود و اجتماعی بین نخبگان سیاسی و مقامات کشور در مردم اصول همین این قانون و جو دنار دارد، یعنی راه بر شکل گیری سرمایه اجتماعی بسته شده است»

همه مثال های دکتر رانی اگر جو دادشه باشد و عکس آن عملی شود، آن هنگامه باین معنا خواهد بود که سرمایه اجتماعی در جامعه به اندازه کافی وجود دارد. زمانی سپس می افاید: «اگر می خواهید بدانید روند سرمایه اجتماعی به چه سوی است، می توانید میزان افزایش خودکشی، افزایش فضاد و فحشا، افزایش مهاجرت به خارج، افزایش انتیاد، افزایش جوانان اجتماعی، افزایش مشکلات روانی افراد، افزایش ناهنجارهای اجتماعی، سکنه های ناگهانی، استرس، افزایش پرخاشجویی، و روشکستگی، چک های برگشتی ناشی از اختلاف، افزایش تصادفات راندگی و افزایش بی تفاوتی نسبت به قانون شکنی ها و نظایر اینها را مشاهده کنید»

عنصر ابانت سرمایه اجتماعی در جامعه

مدنی

دکتر محمد سعید ذکاری می گوید: «سرمایه اجتماعی می تواند به ویژگی ای از یک سازمان، نهاد و ساختار اجتماعی تبدیل شود، به عبارت دیگر این مفهوم جزء جدایی ناپذیری از بدن اجتماعی بک جانعه به شمار می رود بنابراین ملزم ترویج سرمایه اجتماعی به اعتماد و شارکت مدنی باز می گردد».

اعتماد مستلزم خطر پذیری است. یعنی اگر مابه مشارکت و همیاری باسایر افراد پذیریم، باید باور داشته باشیم، دیگر از امسوء استفاده نمی کند و اصولاً رفتار مقابل در انتظار رفتار متقابل باشمه مکاری کنم، در واقع به نفع خودم کار می کنم. اما من می دانم که نالمد خواهیم شد و ناید بیوه به حق شناسی و رفتار متقابل شما تکیه کنم، پس شمارا به حال خود را همی کنم تا همی کار کنید و شما نیز همین رفتار را بمن می کنید. فصلهای تغیر می کند و هر دوی مامضو مان را به خاطر قدان اعتماد و امنیت متقابل از دست داده ام.. شاید خیلی اوقات به همین سادگی ثروت ارزشمند و نامرئی و مشارکت را از دست داده باشیم»

«سرمایه اجتماعی را می توان به سادگی به عنوان مجموعه معینی از هنجارها یا راز شهای غیر سرمایه ای که اعضا گروهی که همکاری و تعاون می انشان مجاز است در آن سهیم هست». این تعریف فنازیس فوکویاما از سرمایه اجتماعی است که در کتاب «پایان نظم» آورده است. فوکویاما این تعریف به سرعت تصریح می کند که «مشارکت در ارزشها و هنجارها به خود خرد بادعث تولید سرمایه اجتماعی نمی شود، چرا که این ارزشها ممکن است ارزشها مبنی باشد».

در عین حال سرمایه اجتماعی زیر مجموعه انسان نیست چرا که این سرمایه متعلق به گروه هاست و نه به افراد، سرمایه انسانی معمولی - مانند سطح تحصیلات و مهارت راهنمچون «اینسیون کزو» در جزیره ای در اق大海 نیز می توان کسب کرد. بر عکس هنجارهایی که شالوده سرمایه اجتماعی را تشکیل می دهند، در صورتی معنادار که پیش از یک فرد در آن سهیم باشد. این گروه می تواند از یک گروه دوستی، یک سازمان غیر دولتی، یک شبکه تایک ملت را در بر گیرد. شاید به دلیل اینکه سرمایه اجتماعی موضوعی مربوط با گروه های اجتماعی است می تواند موضوعی چنان برا فعالان جامعه مدنی به حساب آید. چرا که توجه ویژگی های این نوع سرمایه عواملی که می تواند موجب افول و صعود آن شود می تواند آن را خطراتی که در مسیر افزایش مشارکت شهر و ندان و دنبال کردن اهداف شناسایی شده در این من ها وجود دارد مطلع ساز و در برای توجه به موقع به آن گوش به زنگ کند.

به این چند مثال تو جه کنید.

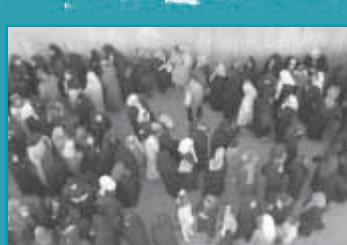
چنانکه آمد سرمایه اجتماعی هم می تواند شامل ارزشها مبنی شود هم میث، برای درک موضوع عوامل می اوریم. دیر بدھیوم فیلسوف اسکاتلندي در تشریح و تصنیف معنای اعتماد پذیری و روح همکاری عمومی و عقلائی می نویسد: «غله شما هر روز رسیله و غله من فرماد رسید برای هر دوی ماسو همن است که من امروز با شما کار کنم و شما فرد از من کمک کنید. من هیچ محبتی به شما ندارم و می دانم که شما نیز ممین احساس را نیست به من دارید. بنایرین من زحمتی به سود شما نمی کشم، و اگر به انتظار رفتار متقابل باشمه مکاری کنم، در واقع به نفع خودم کار می کنم. اما من می دانم که نالمد خواهیم شد و ناید بیوه به حق شناسی و رفتار متقابل شما تکیه کنم، پس شمارا به حال خود را همی کنم تا همی کار کنید و شما نیز همین رفتار را بمن می کنید. فصلهای تغیر می کند و هر دوی مامضو مان را به خاطر قدان اعتماد و امنیت متقابل از دست داده ام.. شاید خیلی اوقات به همین سادگی ثروت ارزشمند و نامرئی و مشارکت را از دست داده باشیم»

فوکویاما نیز در کاب خدمت جالی می زندو به نقل از «دی گو گامبا» (Diego Gambetta) داستانی را به شرح زیر نقل می کند: «ایک رئیس بازنشسته مافیا [اقل] می کندز مانی که هنوز او پسر جوانی بوده، پلر ش که از اعضای مافیا بدار از جریمه کرد تا زیست یک دیوار بالارود و سپس از او خواست که از دیوار به زمین پیدو قول داده اورا خواهد گرفت. در ابتدا متعاق ورزید، اما پلر آنقدر اصرار کرد تا سراسر جام او برد و در ندگ با صورت شکست بزمین فو داد. تعلیماتی که پلر ش در تلاش بوده اوانقل دهد در این کلمات خلاصه می شد: ... و تو باید یا موزی که حقی به پدر و مادرت هم اعتماد نکنی»

بدیهی است چنین هنجارهایی به ارتقای همکاری اجتماعی کمکی نخواهد کرد. شواهد دلایلی فراوانی ثابت کرد هاست که این امر هم برای دولت و هم توسعه اقتصادی تایج منفی به بار آورد است.

یک نمونه داخلی

دکتر محسن رنانی استاد اقتصاد دانشگاه اصفهان با تعریفی که از موضوع سرمایه اجتماعی ارائه می دهد، به ارائه تصویری از آن در کشورمان می پردازد و می گوید: «مجموعه نهادها، قوانین، روشها، عادات اجتماعی، سنتها و قواعد فناری که در جامعه مستقر و بر مناسبات اجتماعی مردم حاکم است را سرمایه اجتماعی می نامیم» وی سپس می گوید: «و قی مردمی قوانین راندگی را فقط به زور پلیس رعایت می کند، اینکه شما مجبورید اطراف میدان و خیابان

**اگر افراد در یک بستر مدنی
مشارکت کنند و اشتراکاتی را
که به عنوان شهروند با سایر
افراد دارند، مبنای قرار دهند،
سرمایه اجتماعی شکل می
گیرد**

توکویل از جامعه فرانسه مشاهده شده که حکومتهای متمنرک چگونه به نظامهای پیش از حد انعطاف پذیر و غیر مسئول تبدیل می‌شوند. محدودیت سرمایه اجتماعی که در جنوب ایتالیا به دولت محلی بی کفایت و در بسیاری از جوامع آمریکای لاتین به فساد فراگیر منطقه‌ای تبدیل شده است. شعاع اعتماد محور و سیستم اخلاقی دوگانه‌ای را ایجاد می‌کند که جنبه رفتاری الگویی آن مخصوص خانواده و دولت نزدیک و جنبه رفتاری الگویی آن مخصوص عموم مردم است. محدودیت سرمایه اجتماعی در حکم بنیان فرهنگی فساد عمل می‌کند که غالباً به عنوان روش مشروعی برای حفاظت از خانواده محسوب می‌شود.

بدیهی است که داشتن مقدار زیادی از یک چیز خوب می‌سراست. تعهد اجتماعی شخصی، منجر به رانت خواری شخص دیگری می‌شود. اکثر موارد تشکیل دهنده جامعه مدنی به عنوان «interr group» تبیین می‌شوند.

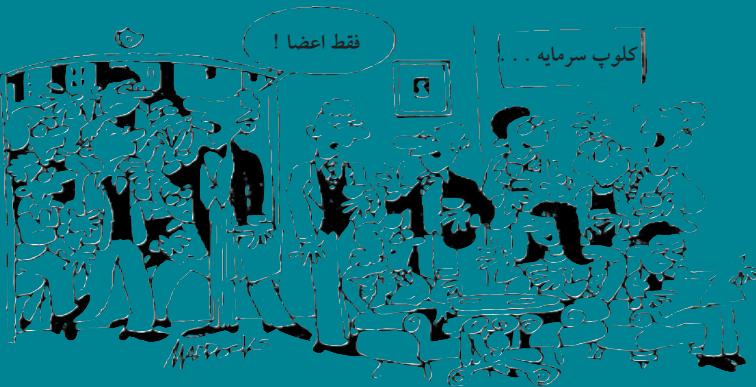
”Inrerst group“ مورد نظرشان با از طریق کشت چغندر قند، مراقبت‌های پزشکی زنان و یا توعیت زیستی جلب می‌کنند. مدتها میدیدی است که منابع اجتماعی، نتایج ناطم‌لوبی را که رانت خواری برای دموکراسی دارد بررسی کرداند.

برطبق اظهارات منصور السون، اقتصاد داراز مدت بریتانیا، آنچه را که به افزایش interst group مربوط می‌شود نمی‌پذیرد. هیچ تضمینی برای بیان مصالح واقعی دولت از طرف به اصطلاح سازمانهای غیردولتی وجود ندارد، به احتمال زیاد فعالیت پیش از حد بخش غیردولتی، سیاست گذاری مفترط را در زندگی

اجتماعی به نمایش می‌گذارد که این امر یا سیاست عمومی را تحریف می‌کند یا منجر به وقفه در آن می‌شود.

با در نظر گرفتن اینکه هر جامعه‌ای باید از سرمایه اجتماعی سطح بالایی برخوردار باشد، بی تردید جامعه ای که سرمایه اجتماعی محدودی دارد. با وضعیت بحرانی روپرتو می‌شود. بعلاوه سرمایه اجتماعی برای عماکر که مناسب نهادهای رسمی اجتماع، امری حیاتی است و منبعی برای گردهمایی که خود بخود سازمان دهی شده اند، محسوب می‌شود. بعضًا گفته می‌شود که مقایسه جوامع از جنبه سازمانی تیجه بخش تر از مقایسه آنها از جنبه فرهنگی است. برای نمونه طبق گفته چارلز جانسون نقاوت‌هایی که در خطمشی اقتصادی ژاپن و آمریکا دیده می‌شود، مبنای فرهنگی ندارد. در واقع ژاپن دارای وزارت صنعت و تجارت بین المللی بوده ولی آمریکا فاقد آن بوده. اگر آمریکا هم، وزارت صنعت و تجارت بین المللی هم ارزی را ایجاد می‌کرد، متعاقباً همین نتایج را در پی داشت. اما این امر بدان معنی نیست که جوامع مختلف، گنجایش‌های متفاوتی برای ایجاد موسسات دارند. گسترش سازمانهای برنامه‌ریزی اقتصادی ژاپن با قدرت سهمیه اعتباری بالا در مقایسه با سازمانهایی که در آمریکای لاتین و آفریقا ایجاد شدند، رانت خواری و فساد به بار نیاورد. (در واقع آمریکا باید رویه ژاپنی هارا در پیش می‌گرفت.)

بسیاری از شاخه‌های رفتاری ژاپنی ها از قبیل، حرمتی که برای مامور دولت قائلند، کار آزموده و حرفه‌ای بودن ارج نهادن به اولیاء امور و... بر این گفته صحه می‌گذارند و مشخص می‌کند که موسسات به آسانی به جوامعی که فاقد سرمایه اجتماعی هستند منتقل نمی‌شوند.

سرمایه اجتماعی چیست؟

سرمایه اجتماعی اشاره به مجموعه روابط و هنجارهای دارد، که به کیفیت و کیمی روابط اجتماعی شکل می‌دهند. شواهد روز از نویشان می‌دهد که همبستگی اجتماعی برای رشد و موفقیت اقتصادی و توسعه پایداریک جامعه ضروری است. سرمایه اجتماعی یک مجموعه از نهادهای زیر بنای اجتماع نیست، بلکه حلقه اتصال دهنده افراد در قالب نهادها، شبکه‌ها و تشكیل داوطلب است.

روابط افقی، سلامت جامعه

یک زاویه دیدار سرمایه اجتماعی می‌گردید که این سرمایه شامل شبکه‌های اجتماعی و هنجارهای وابسته آن است که بر تولید و البته سلامت یک جامعه تاثیر گذارد می‌باشد. شبکه‌های اجتماعی در پرتوپرده گیری از این نوع سرمایه می‌توانند با کم کردن هزینه، تولید را بالا برده سرمایه اجتماعی تجارت و همکاری است. تمهیل کنند. این سرمایه دارای ارزش منفی و مثبت است. جوامع و شبکه‌های از گروههای ایزو وله و بسته که برخلاف منافع جمعی یک جامعه کار می‌کنند، مثل باندهای فساد، مافیا، شبکه‌های مواد مخدر و... می‌توانند به وضعیت اقتصادی، اجتماعی و... جامعه تاثیر منفی بگذارند و به تولید سرمایه اجتماعی منفی اقدام کنند.

ارتباطات عمودی وافقی

اما سرمایه اجتماعی در معنای اعم آن، هم جنبه‌های مثبت و هم جنبه‌های منفی را در نظر می‌گیرد و شامل رفتارهای داخل سازمانی و تشکلی و بیرون سازمانی می‌شود. این دیدگاه معتقدات ارتباطات افقی در جوامعی که نیازمند دستیابی به یک هدف مشترک هستند در میان گروههای اجتماعی بر احتیاط شکل می‌گیرد. اما روابط افقی که در میان گروههای اجتماعی و اقتصادی وجود دارد اگر منجر به محروم کردن افرادی شود، که در داخل آن شبکه و یا گروه قرار ندارند دسترسی افراد را به منابع مختلف می‌کند. در حالی که ممکن است افراد و مجموعه‌هایی که بیرون این گروهها قرار می‌گیرند به این منابع احتیاج داشته باشند. مثل اطلاعات در مورد کار، فرستهای شغلی، اطلاعات عمومی و...

فضای توانمند کننده اجتماعی

در برگیرندهای دیدگاه نسبت به سرمایه اجتماعی محیط اجتماعی و سیاسی که به ساختارهای اجتماعی شکل می‌دهد و رشد و توسعه هنجارهای انتہایی می‌کنند از نظر نظری می‌گیرد. این زاویه نگاه و تحلیل اهمیت سرمایه اجتماعی را به سیمی ترین روابط نهادی و ساختارهایی مثل دولت، برپیم سیاسی، حاکمیت قانون، سیستم قضایی، آزادی شهر وندی و سیاسی گسترش می‌دهد. این دیدگاه نه تنها تضییع ها و تقاضات مثبت سرمایه اجتماعی می‌پردازد، بلکه اهمیت ایجاد ارتباطین جوامع محلی و درون آنها از این امور را توجه قرار می‌دهد. ولی در عین حال این موضوع راهنم در نظر می‌گیرد که توانایی گروههای مختلف اجتماعی که در راستای منافع خودشان حرکت می‌کنند به حمایت از اطراف دولت و بخش خصوصی وابسته است. همچنین دولت نیز وابسته به ثبات اجتماعی و حمایت مردمی است. به طور خلاصه، توسعه اقتصادی و اجتماعی وقتی به انجام می‌رسد که نماینده‌گان دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی بتوانند مکانیسم‌هایی بوجود یابند که از طریق آن موقعاً به شناسایی اهداف مشترک شوند و آن را دنبال کنند.

سرمایه اجتماعی چگونه اندازه گیری می‌شود؟

روش‌های مبتکرانه ای برای اندازه گیری سرمایه اجتماعی وجود دارد. باین حال اندازه گیری واقعی آن به دلایل مختلف امکان پذیر نیست. اول آنکه، جامعه ترین تعیف سرمایه اجتماعی، تعریفی چند بعدی است که چند واحد تحلیل را شامل می‌شود، دوم آنکه، برای اندازه گیری مشخصات مفاهیم غیرملموس مانند جامعه، شبکه و ارگان، مشکلات زیادی وجود دارد و سومین دلیل این است که روش‌های علمی اندکی برای اندازه گیری سرمایه اجتماعی وجود دارد که در دراز مدت از آن استفاده شده و این باعث شده محققین معاصر مجبور شوند شاخص‌هایی تزدیک به آن چه واقعیت است رادر نظر بگیرند. مثل اعتماد به دولت، تعلیل به رای دادن، نرخ رشد شرکت مردم در انتخابات، عضویت در نهادهای مدنی، ساعتیابی که مردم فعالیت داوطلبانه کرده‌اند و...

با این وجود ایاز جدید اندازه گیری در حال حاضر در حال آزمون است و امید است که شاخص‌های دقیق تر و سیستم‌های قابل اعتمادی بوجود دیگری ایجاد شوند. بنابراین اگر چه اندازه گیری سرمایه اجتماعی سخت است ولی غیر ممکن نیست. در حال حاضر چند تحقیق باکیفیت شاخص‌های علمی و تئوریک روندی را برای اندازه گیری سرمایه اجتماعی شناسایی کرده‌اند و روش‌هایی که با استفاده از تلفیق متدهای تحقیقاتی تطبیقی افق‌های جدید را در این زمینه گشوده است.

«هنر معاشرت» را برای توصیف گرایش آمریکایی‌ها به انجمان‌های مدنی بکار برده است. بنا بر اظهارات توکویل، دموکراسی مدرن به رفع اندونواع قشر‌بندی‌های اجتماعی و مقامهای موروثی که افراد را به سوی جوامع اشرافی سوق می‌دهند، گرایش دارد، مقدم تقریباً مستقل هستند ولی در مسارات ضعیف عمل می‌کنند چرا که آنها بدون پیوندهای سنتی متولد می‌شوند. ترویج فردگرایی در حد افراط، به نحوی که پرداختن به زندگی خصوصی و خانواده فرستی برای انجام تعهدات اجتماعی باقی نگذارد، از معایب دموکراسی مدرن به حساب می‌آید.

رغبت آمریکایی‌ها به همکاری در انجمان‌های داوطلبانه با گرایشی که آنها را به سوی فردگرایی افراطی سوق می‌دهد به مقابله پرداخته و همکاری در انجمان‌ها، بصورت‌های گوناگون در تمام ابعاد زندگی آنها، بطرق مختلف جلوه می‌کند. عکس قضیه در مورد فرانسویها که به فردگرایی مطلق گرایش دارند، صدق می‌کند. طبق اظهارات توکویل در کتابهای «رژیم قدیم» و «انقلاب فرانسه» در شامگاه انقلاب، ده فرانسوی نمی‌توانستند برای یک هدف مشترک گردد هم بیانند. در فرانسه، همکاری در انجمان‌های مدنی منجر به تشدید فردگرایی گردید چرا که انجمن‌های مذکور یا مستقیماً در زندگی سیاسی افراد عضو نقش دارند (مثلاً در قالب احزاب سیاسی یا group در حکم محل‌های Hdinterest برای آموزش عادات مشارکت به افراد عمل می‌کنند که سرانجام به زندگی سیاسی متنه می‌شوند).

بالطبع سرمایه اجتماعی سطح بالا، زاییده یک جامعه مدنی متراکم است و جامعه مدنی عموماً به نوبه خود جزء لاینک فدوکراسی آزاد مدرن شناخته شده است. ارنست گلتر بر این گفته صحه می‌گذارد و می‌گوید: «جامعه مدنی لازمه دموکراسی است»

است» حقیقتاً اگر دموکراسی آزاد باشد، در اینصورت دموکراسی طرفدار آزادیهای فردی است تا جاییکه دولت دیگر به خود اجازه دخالت نمی‌دهد. اگر یک چنین نظام سیاسی‌ای دچار هرج و مرد و بی‌نظمی نشود، جامعه باید خود قادر به سروسامان دادن به او ضماع باشد. جامعه مدنی قدرت دولت را تعدیل می‌کند و از افراد در مقابل زورگویی دولت حمایت می‌کند.

غالباً در صورت فقدان جامعه مدنی، دولت اقدام به سازمان دهنی افرادی می‌کند که خود قادر به این کار نیستند. این در حالیست که فردگرایی افراطی نه تنها منجر به آزادی نمی‌شود بلکه بر طبق مثال توکویل دولت مستبد به اصطلاح خبراندیش مانند یک پدر خودکامه، جامعه را تحت کنترل دارد و تمام نیازهای آن را برطرف می‌کند. سرمایه اجتماعی سطح پایین منجر به شماری از ناکارآمدیهای سیاسی می‌شود که به مراتب فراوان یافت می‌شوند. بنابر تجزیه و تحلیل

رسمی مستلزم هزینه‌های کارمزدی هنگفتی است و باعث کندی جریان تبادل اطلاعات می‌شود.

حتی در محیط‌های غیر صنعتی هم سرمایه اجتماعی نسبت به تکنیک‌های مشارکت رسمی مطلق، به تولیدات وسیع تری منجر می‌شود. سازمان سلسه مراتبی «تاپلوری» که کارگاههای را به شیوه تشریفات اداری و مدیریت متمرکز سازماندهی می‌کرد، با بی کفایتی هایی ناشی از تاخیر در اخذ تصمیمات

وارجاع اطلاعات تحریف شده به بالا و پایین یک سلسه مراتب مواجه شد. ساختار مدیریت سطح پایین در بسیاری از کارخانه‌ها و کارگاهها جایگزین سازمان تاپلوری شده تا در واقع مسئولیت را به خود کارگرها ارجاع دهد. کارگرانی که به منبع اطلاعات

کاهش هزینه‌های کارمزدی و ارتباطات رسمی نظر قراردادهای نظام سلسه مراتب، اساسنامه‌ها و غیره از جمله وظایف اقتصادی سرمایه اجتماعی است. البته

نبود سرمایه اجتماعی منجر به عدم دستیابی به عملکرد همراهی در میان افراد گروه نمی‌شود، ولیکن این فقدان مستلزم هزینه‌های کارمزدی کنترل، مذاکرات، مرافعات و اجرای قراردادهای رسمی است. قراردادهای اهمه احتمالاتی را که ممکن است در بین گروهها بوجود بیاید در نظر نمی‌گیرند. بلکه حسن

نیتی که در میان افراد گروه یافت می‌شود، مانع سواستفاده گروهها از گزینه‌های غیرمنتظره می‌شود. اگر هم قراردادی حداقل تلاش خود را برای در نظر گرفتن احتمالات بکند حجم کاغذی‌های قرارداد به اندازه دفترچه تلفن قطوري می‌شود که اجرای آنها مخارج بالایی را بدنبال دارد.

در یک دوره زمانی جامعه شناسان تصویر می‌کرند که نوگرایی لزوماً مستلزم جایگزینی تصاصعدي مکانیسم‌های مشارکتی غیررسمی یا رسمی است. با فرض دوره‌هایی در تاریخ پسریت که قوانین و تشکیلات رسمی در آن جای ندارد، در این دوره سرمایه اجتماعی تنها وسیله ممکن برای دستیابی به عملکرد همراهی محسوب می‌شود در حالیکه بنابر اظهارات ماکس ویر، تشریفات اداری معقول هستند که جوهر زندگی مردم را تشکیل می‌دهند.

در حقیقت مشارکتی که هنجرهای غیررسمی شالوده آن را تشکیل می‌دهد، سبب بقای بخش مهمی از اقتصاد مدرن می‌شود و اهمیت آن بقدری است که ماهیت فعالیت اقتصادی را پیچیده تر کرده و از نظر تکنولوژیکی در سطح بالایی قرار می‌دهد. نظارت و کنترل بسیاری از خدمات پیچیده، هزینه‌های سریام آوری بدنبال دارند و معیارهای تخصصی درونی شده خدمات مذکور را به مراتب، بهتر از مکانیزم‌های کنترل رسمی ارزیابی می‌کنند. یک مهندس نرم افزار فرهیخته و تحصیلکرد نسبت به

قابلیت‌های خود بیشتر از قابلیت‌های مدیریش آگاهی دارد و غالباً ارزیابی تدارکات، زمانیکه توسط یک مدیر مجبوب تدارکاتی صورت گیرد موثرتر واقع می‌شود تا اینکه ارزیابی مطابق قرارداد باشد. بررسی‌های تجربی گویای این واقعیتند که تحقیق و توسعه صنایع الکترونیکی غالباً بر پایه تبادل اطلاعات غیررسمی متکی است که خواستار حقوق مالیکت فکری نیستند، زیرا در غیر اینصورت تبادل اطلاعات

نزدیکترند، در موقع بروز مشکلات، خودشان مختار به اخذ تصمیمات هستند و نیازی نیست که قضیه را به سلسه مدیریتی ارجاع دهند. همین قضیه راندeman کار را افزایش می‌دهد ولیکن تحقق این امر کاملاً مشروط بر میزان سرمایه اجتماعی بین افراد است. اگر بین کارگران و مدیریت بی اعتمادی یا فرست طلبی شایعی بوجود بیاید، آنگاه «نظام کارخانه ای کوچک» به هیات نمایندگان ذیصلاح احتیاج پیدا می‌کند، وقفه‌های فوری در کار بوجود می‌آید. در واقع همین

قضیه برای کارخانه جنral موتور در جریان اعتراض

در سالهای ۱۹۹۶ و ۱۹۹۸ رخ داد. بطوریکه

نارضایتی و عصبانیت یک کارگر به علت کم شدن قطعات ترمز، منجر به تعطیلی کارخانه در شمال آمریکا شد.

الکسیس دو توکویل «نقش سیاسی سرمایه اجتماعی را در دموکراسی مدرن از طریق کتاب «دموکراسی در آمریکا» به بهترین وجه تبیین کرده است. او عبارت

سرمایه اجتماعی چه نقشی را در کشورهای غربی ایفا می‌کند

افزایش راندeman

متوجه: مریم گرجی
فرانسیس فوکویاما - قسمت دوم و پایانی

Volunteer

پایان نظم

(بررسی سرمایه اجتماعی و حفظ آن)

۳- هنجارهایی که به صورت بروز زاد و در جایی غیر از اجتماعی که در آن به کار رفته‌اند ساخته شده‌اند، دین، ایدئولوژی و فرهنگ و تجربه تاریخی مشترک نموده‌ای از این نوع هنجارها هستند.

۴- هنجارهایی که از طبیعت ریشه گرفته است، پیوندهای خوشایانندی، تزادی و قومی از جمله نموده‌های این نوع هنجارها هستند.

فوکویاما معتقد است؛ بر اساس طبقه بندي فوق، سرمایه اجتماعی اساساً در خارج از بخش دولتی بوجود می‌آید، یعنی یا از طریق فرایندی خود انگیخته یا از طریق آنچه که به آن تولید بروز نزد می‌گویند و با توجه به اینکه سرمایه اجتماعی از جهتی یک کالای عمومی است و منافع آن به طور وسیعی توزیع می‌شود و قابل تخصیص به عامل ایجاد کننده آن نیست، دولت و سازمانهای خصوصی نیز باید در رواج سرمایه اجتماعی سهیم باشند.

وی در عین حال تأکید می‌کند که «دولت‌ها باید آن کالایی‌ها را تولید کنند که از عهده آنها بر می‌آید، از قبیل حرast از حقوق شهروندان، آموزش، دفاع و ... وظایفی که نهادهای کوچکتر و کمتر متصرف و دیوان سalar، می‌توانند اجرا کنند، به جامعه مدنی بسپارند».

چراکه دولت‌ها، هرگاه بخواهند وظایفی را که بهتر است به جامعه مدنی سپرده شود، در دست گیرند، سرمایه اجتماعی را تهی می‌کنند.
«هنجارهای اجتماعی و انگیزه‌های اقتصادی»، «منطقه گردی و شبکه های اجتماعی»، «سرمایه اجتماعی و جامعه فرائضی» و ... از دیگر موضوعاتی است که در این کتاب بدان پرداخته می‌شود.

نویسنده: فرانسیس فوکویاما
مترجم: غلامعباس توسلی
انتشارات: جامعه ایرانیان

«هنجارهای همیاری که شالوده سرمایه اجتماعی هستند، از کجا می‌آید؟»

وی روش‌های ایجاد هنجارهای اجتماعی را در چهارمحور طبقه بندي می‌کند:

۱- هنجارهایی که به صورت نهادی و در نتیجه کشیده می‌باشد و از طریق نهادی مانند دولت ساخته شده‌اند.

۲- هنجارهایی که به صورت خودجوش و در اثر کنش‌های متقابل اعضای یک اجتماعی ساخته شده‌اند.

سرمایه اجتماعی چیست؟ چگونه اندازه‌گیری می‌شود؟ از کجا می‌آید؟ و چگونه می‌توان آن را افزایش داد؟

اینها موضوعاتی است که فرانسیس فوکویاما در کتاب «سرمایه اجتماعی» به عنوان مجموعه معینی از هنجارهای ارزش‌های غیررسمی که اعضای گروهی که همکاری و تعاون می‌انشان مجاز است، در آن سهیم هستند، سرمایه اجتماعی و روش‌های سنجش آن در جامعه مدرن بررسی می‌کند، وی با این دیدگاه که وجود انحرافات و ناهنجاریهای اجتماعی، بازتاب نبود سرمایه اجتماعی است، به بررسی برخی انحرافات اجتماعی نظری طلاق، فرزندان نامشروع، جرم و جنایت، زشتکاری با کودکان و مصرف الکل و مواد مخدر می‌پردازد و تاثیر این موضوعات را در سرمایه اجتماعی مورد توجه قرار می‌دهد.

در بخش دوم کتاب با عنوان «فن آوری»، سلسله مراتب و شبکه‌ها فواید اقتصادی سرمایه اجتماعی و میزان تاثیر هنجارهای بیرون از نظام اقتصادی بر رفتار اقتصادی مورد توجه قرار می‌گیرد و تفاوت‌های «شبکه» به عنوان «گروهی از اعمال منفردی که در هنجارهای ارزش‌های فراتر از ارزشها و هنجارهای لازم برای داد و ستد های متدال بازار، مشترک هستند» با بازار و سازمان‌های مبتنی بر سلسله مراتب بررسی می‌شود.

«سرچشم‌های نظم» عنوان بخش سوم این کتاب است که به بحث پیرامون منشا و خاستگاه‌های سرمایه اجتماعی می‌پردازد. فوکویاما در این بخش در پی یافتن پاسخی برای این سوال است که

یک «واریکی» (حصیر بافته شده) تشییه کرد که هم نمایانگر حال است و هم آینده، باقتن این حصیر هرگز به پایان نمی‌رسد، زیرا هر نسل وظیفه دارد که به بافت آن ادامه دهد و ماحصل تلاش او در این مورد میراثی برای رشد و توسعه در آینده است.

مفاهیم ماثوری با مدل حاکم غربی در مورد اقدام داوطلبانه که در سیاست عمومی و دولتی و قوانین بروز می‌یابند، مطابقت و تناسب ندارد. این واقعیت که اعضای سازمان‌های ماثوری ذینفعان فعالیت‌های خود هستند، بدان معناست که آنها برای دستیابی به جایگاهی خیرخواهانه برای مقاصد مالیاتی با مشکل مواجه هستند.

مشخصی برای دسترسی نیز تعیین نشده است عضویت بر اساس تبادل وظایف و پذیرش در گروه تعریف می‌شود، شرایط بیوستن به سازمان ممکن است شفاهی، ضمنی و وظیفه محور باشد تا قانون محور در چنین شرایطی موقعيت برای انعطاف پذیری در اجرای قوانین مرسوم ممیا است. اما این انعطاف پذیری از دورنگروه جمعی اعمال می‌شود نه از خارج.

سرمایه اجتماعی ماثوری به این دلیل شکل می‌گیرد تا از جوامع قبیله‌ای و خانواده‌ای موجود دفاع و حفاظت کرده و آنها را گسترش دهد. در چنین رویکردی بر حفاظت از فرهنگ و زبان تاکید شده است و باید از گذشته دفاع کرد، زیرا گذشته تجسم دستاوردها و نقاط مثبت است، همانطور که نمایانگر و مقتضی نارسانی ها و نقاط منفی نیز است، شاید بتوان این وضعیت را به

ادامه از صفحه قبل اگر ماهیت فعالیت داوطلبانه بدین ترتیب متفاوت باشد، بنابراین ماهیت سازمان‌هایی که این نوع فعالیت‌ها در آن

بروز می‌یابند نیز باید قاعده‌تا یکدیگر فرق داشته باشند. تعریف ماثوری و اهالی اقیانوسیه از وظیفه فرهنگی و مهم بودن در گروه خدمات دهنی می‌شود که به اعضای گروه خدمات دهنی می‌کند و همین عملکرد است که از دید ناظران غربی غیرمعمول است.

فعالیت‌های مرسوم ماثوری بر این مبنای استوار است که هچ تفاوتی میان سازمان، مؤسسه و ذینفعه‌ها وجود ندارد، همگی دارای یک نوع وظیفه بوده و از سودی یکسان نیز بهره می‌مند هستند در حقیقت سازمانی بدان معنا که بتوان در آن عضو شد و به آن پیوست و جرد ندارد و بنابراین هیچ مبلغی برای حق عضویت و قوانینی

کیفیت‌ها کمیت‌انجمن‌ها

ترجمه حسن بنای
منبع : فصل نامه alliance

کدامیک در سرمایه اجتماعی موثرتر است

می‌رسد که دولت و برنامه‌های ظرفیت سازی در نیوزلند، نظیر آنها که به منظور کاهش اختلافات میان مأثوروی و غیرمأثوروی طرح ریزی شده اند، به موفقیتی دست یابند.

به عنوان مثال با بررسی موضوع تبعیض در خانه سازی برای افرادی که دچار مشکلات ذهنی هستند، به این نتیجه رسیدیم که عموماً خود این افراد زمینه چنین تبعیضی را فراهم می‌آورند. آنها احساس نمی‌کنند که اعضاً اصلی جامعه هستند و بنابراین نوع محل زندگی خود را پیش گزینش می‌کنند و به خانه‌هایی که توسط دولت و شورای شهر برای این نوع افراد ساخته می‌شود، رو می‌آورند. آنها عموماً به محل‌های

اجاره‌ای خصوصی توجهی ندارند، بنابراین موارد تبعیض کمتری توسط اجاره‌دهنگان خصوصی مشاهد می‌شود. این رویکرد دفاعی و مقابله‌ای توسط خود مصرف کنندگان در سیاری دیگر از حوزه‌ها نظیر اشتغال و فعالیت‌های تفریحی نیز دیده می‌شود. هم دولت و هم آزادس‌ها و موسسات جمعی باید گامهای را در جهت بررسیت شناختن این وضعیت برداشته و به مشارکت بالقوه چنین گروههایی معتبر باشند. این گامی اساسی در تشویق آنها به سوی اجازه دادن به خود برای مشارکت در جامعه است.

برای بررسی این موضوع که افراد چگونه عمل‌با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند، باید اختلافات و تفاوت‌های فرهنگی را نیز به رسمیت بشناسیم. یک رهبر مأثوری به ما گفت «سرمایه اجتماعی خودما هستیم» این بدان معناست که سرمایه اجتماعی در روابط میان افراد وجود دارد و می‌توان آن را به قوانینی که بر اساس آن این روابط ایجاد شده و روشنی که بر مبنای آن این روابط با سایر گروهها و جوامع تعامل برقرار می‌کنند (یا برقرار نمی‌کنند) تفسیر کرد.

دسترسی به سرمایه اجتماعی

چهار فاکتور مجزا و جود دارد که بر دسترسی به سرمایه اجتماعی تاثیر می‌گذارند.

- محیط قانونی و سیاسی زیر بنایی
- شرایط تعهد (هنجرهای و ارزش‌هایی که کسی حاکم است?)
- مراحل ایجاد ارتباط نظیر گفت و گو و مشورت (چگونه افراد شرایط خود را برآورده اند)
- منابع مالی و فیزیکی

توجه به این چهار حوزه به معنای حرکت فراتر از شمارش تعداد سازمان‌های داوطلب موجود در یک جامعه است. فضایی که این سازمان‌ها در آن عمل کرده و شرایطی که بر اساس آن روابط ایجاد می‌شوند اهمیت دارند.

هنگامی که آزادس‌های دولتی (شامل آزادس‌های کمک رسانی و توسعه‌ای) پژوهه‌های ساخت - ظرفیت را آغاز می‌کنند در واقع کار را از مرحله آخر، آغاز کرده و به منابع مالی مورد نیاز توجه می‌کنند، بدون آنکه به سایر فاکتورها که پیش شرط‌های ایجاد سرمایه اجتماعی هستند توجهی مقتضی نشان دهند.

از کلمه «منابع» فقط منابع فیزیکی و منابع اطلاعاتی نیست.

ایجاد سرمایه اجتماعی مستلزم عوامل زیر است:

- ۱- شهر و ندانی فعال و مطلع (به عنوان بازیگران)
- ۲- شبکه‌ای غنی از سازمان‌های داوطلب و آزادس‌ها
- ۳- مجمع‌هایی برای مشورت عمومی (به عنوان فرست)

این تشکل‌ها شبکه‌ها و روابط دسترسی به اطلاعات را گسترش ده تر کرده و زمینه تبادل دانش و ایده‌هار فراهم می‌آورند. آنها «فضاهایی» را مهیا می‌سازند که ارتباط و تعامل میسر می‌شود. در نظام‌های غنی سرمایه اجتماعی موضوع شبکه‌ها و تشکل‌های داوطلب مردمی از کارایی کلیدی برخوردار است.

رسمیت و اجازه

دو مفهوم کلیدی که در تحقیقات ما پیرامون سازمان‌های مأثوری و موسسات مربوط به افراد دارای مشکلات ذهنی مورد توجه قرار گرفته است، دو موضوع «رسمیت و اجازه» است. بدین معنا که می‌توان با به رسمیت شناختن و پذیرفتن تفاوت‌های گروههای مختلف از افراد دارای مشکلات ذهنی را قادر ساخت تا به خود این اجازه را دهند که در فعالیت‌های اجتماعی شرکت جویند. بدون وجود حس رسمیت، بعيد به نظر

ایجاد ارتباط برای یک هدف

چه عاملی می‌تواند سازمان‌های داوطلب و موسسات جمعی را در ایجاد سرمایه اجتماعی یاری کند و آیا یک الگوی شخصی در این مورد برای همه فرهنگها قابل تجویز است؟ آیا کاهش نرخ مشاکر کت مدنی در راستای ترغیب افراد به پیوستن به گروههای جمعی و داوطلب واقعاً بحرانی عظیم به حساب می‌آید؟ این موضوعی است که در کتاب «راپرت پوتنم» به نام «alone»، مورد بررسی قرار گرفته است. پستام اشاره می‌کند که کیفیت مشارکتی که صورت می‌گیرد مهم‌تر از تعداد انجمن است.

طی چهار سال گذشته ما تلاش کردیم تا چارچوبی را برای درک مفهوم سرمایه اجتماعی در نیوزلند مبتنی بر رویکرد مأثوری و غیرمأثوری ارتقاء دهیم. بخش اعظم از ادبیات رایج پیرامون سرمایه اجتماعی مبتنی بر این فرض است که وجود و فعالیت تمام اشکال سازمانها و یا شبکه‌ها موجب ایجاد سرمایه اجتماعی می‌شوند. از این منظر وجود تمام گروههای اجتماعی ذاتا ارزشمند است بنابراین هر چه بیشتر باشند، بهتر است. اما معتقدیم که اینکه تعداد سازمان‌های داوطلب چقدر است یا آنچه واقعیت که سازمان از نظر قانونی داوطلب آنچه واقعیم است روندی است که بر اساس آن افراد می‌توانند با یکدیگر ارتباط برقرار کرده و به تبادل نظر پیازند. ویژگی مهم، هنجارهای ارزش‌هایی است که سازمان‌ها از خود بروز می‌دهند، چراکه شرایط قراردادها و تعهداتی می‌باشد. این موضوع برای گروهها و افرادی که در خارج از گروه مسلط یک جامعه هستند، اهمیت ویژه‌ای دارد.

بد نیست یادآوری کنیم که تلاش ما در مورد سرمایه اجتماعی مبتنی بر درک کارایی گروههای جمعی است تا تعیین مفهومی تئوریک در مورد فعالیت جمعی، از این رو مأیداواریم که تئوریمان در مورد سرمایه اجتماعی ملموس‌تر و قابل استفاده تر باشد.

سرمایه اجتماعی چیست؟

تعريف ما از سرمایه اجتماعی بدین قرار است:
۱- سرمایه اجتماعی به مجموعه منابع مربوط می‌شود که یک فرد یا گروه، بر اساس عضویتشان در یک شبکه مبتنی بر آشنایی و تعامل متقابل به آن دسترسی دارند. ترکیب شاخص‌های این ساختار اجتماعی نظیر روابط، هنجارهای اعتماد اجتماعی به ارتفای همکاری و هماهنگی برای دستیابی به سود مشترک کمک می‌کند.

منظور از عبارت «منابع» در اینجا فاکتورهای متعادلی از جمله جایگاه، توجه و دقت، دانش و فرصت‌ها برای مشارکت و برقراری ارتباط است. بنابراین منظور

creasing or decreasing social capital. In a simplified example, let's suppose that the civil society is like a car; social capital can be its fuel. According to the amount of remaining fuel, we can plan the way we are going forward. The civil society organizations such as charities, non-governmental organizations etc. are engine of the car. Whatever powerful they are, you can drive a longer uphill route. There is a direct correlation between social capital and civil society organizations.

Since trust, sincerity, sense of cooperation among these organizations can be easily produced, some believe that such forms of popular and voluntary activities are to be supported and strengthened to increase social capital. The government's extensive endeavors in this field can be explained due to this fact. Some others believe that social solidarity will be strengthened and deepened by an increase in the number and activities of non-governmental organizations and with an increase in this indicator, the social and economic functions of social capital and civil society will be emerged.

However, Dr Gholam-abbas Tavasoli, sociologist, believes that development of non-governmental organizations will be an effective in shaping civil society. However, we can not realize it only by speaking. Some believe that economic structures are obstructing grass-root organizations to be shaped. However, only by removing these kinds of problems, we can not encourage the establishment of these organizations. These organizations are to be shaped from society, and consistent with cultural and social conditions of the society.

To remove the obstacles and pave the way, public will and endeavor is needed and we must not forget the strategic and important role of public media. Also, we must know about the conditions and requirements of such society. When there is not enough propaganda, or when there is a fear of shaping such organizations, then we are always facing problems and trust will not shape in the society.

Networks and social capital

Networks are a group of individuals or societies that are organized to follow up a single issue based on a mutual trust. Networks are other bodies where stocking or decreasing of social capital happens.

Whether traditional cooperation networks or modern cooperative or participatory networks on human rights issues and environment, or community-based networks (mostly shaped by a need, like water division networks), formal or informal networks, all in all, are important institutions that can augment the stock of social capital. However, some networks can be destructive due to certain reasons such as: powerful internal communications without any relation with outside, ambiguity in the structure of the network for non-members, encouraging racism or racial attitudes, selective behaviors, non-transparent relations based on informal ethical relations. These can change the real function of a network.

Dr Zokae says in this regard, "One of the obstacles of social capital is such closed relations of groups based on certain selective behaviors considering priorities for members of own family or ethnic group, etc. However if individuals are cooperating in a civic area based on their common ground, far from any ethnic or cultural attitudes, social capital increases. These inter-related connections can be a great potential to stock social capital. These networks are not to be considered as unnecessary."

Therefore it is a fact that when a group or a network shapes certain identities act as elements of exclusiveness and other elements and suitable grounds are ignored. In other words, those without the concerns of the group can not become a member to the network or can be regarded as non-members. Of course, this is a fact that certain social privileges that are raised by the social identity of individuals, act as a bond among them, and this is a reason for ignoring certain more common grounds that individuals as citizens are enjoying. This point is very important and should be seriously regarded by media, families and education system that individuals should be learnt to work based on their common concerns. It means that

while we can have our own group or ethnic concerns and interests, we can work in an informal network based on national or civil concerns. It seems that certain exclusive grounds are impeding common activities that can be considered as obstacles of stocking of social capital. Although any supposed society should have an optimum level of social capital, it seems an exceeding stocking of social capital may cause such negative spirits of ethnic-oriented activities. This will decrease social capital in a society. Gholam-abbas Tavasoli, member of the board of the University of Tehran says: "Certain selective behaviors that assume priorities to members of own family or ethnic group are social deviations in informal networks. We should be aware of these behaviors. It is a fact that even some thieves can shape of an efficient network of cooperation based on their ethical codes and norms and an organized hierarchy. However, when we are talking about networks in a civil society, we mean undamaged networks that have not been far from the healthy and positive rules and regulations. If these networks are organized in a way that violates the laws, then such relations are not elements of an efficient social capital. Perhaps, one even could consider such relations as social capital. Then we should analyze the amount of negative social capital with the existing positive one and to find out the efficient social capital at the end."

Although negative capital may neutralize the positive effects of efficient social capital but finally we can strengthen the positive social capital or decrease its negative effects of inefficient networks by stocking of social capital.

Networks, NGO Support Organizations and the Issue of Accountability

Sussan Tahmasebi

As NGOs have gained greater credibility at the national and international levels, they are increasingly looked upon to represent the interests of communities that have been disenfranchised or silenced in the new political order brought about by globalization.

At the national level, governments, operating at various degrees across a spectrum of democracy, are beginning to reduce in size, choosing to decentralize by shifting some of their responsibilities to the private or voluntary sector. In fact, increasingly, where governments have been unable to respond to the needs of the poor and marginalized communities, NGOs have stepped in to take up that responsibility. While the role of governments is decreased and reduced at the national level, they are still the major actors within the international framework. The move toward greater globalization, along with the decreased roles of government has further marginalized people at the grassroots levels. Often the interests of those at the grassroots are not taken into consideration, at decision making at the national and international level, despite the fact that many of those decisions have direct and at times dire consequences on communities. With the increased activity of NGOs at the national and international level, these organizations are being looked at more and more to represent the interests of people at the community level. This trend is in part due to the fact that NGOs are often seen as being closely linked with and understanding the needs of local communities. Many argue that with this new role, NGOs have a responsibility to represent the interests of the communities they work with and as such are looking at NGOs to fill the gap in representation created by globalization and decentralization.

NGO networks operating at national and international levels are connecting with decision-making bodies to convey the interests of their member organizations and their respective constituencies. In Iran too, there is an increased trend for government to work with NGO networks, both in policy design and for the purpose of NGO capacity building. The Department of Environment for example has identified national and provincial level networks as partners for NGO capacity building efforts and as such is providing these entities with funds designed to strengthen their ability to serve their membership, to carry out NGO training programs and conferences. Networks, as representatives of NGOs are also increasingly participating in international conferences and events and engaging in policy discussions. This role carries with it the responsibility to truly represent the interests of NGOs and their constituencies within national

and international decision making arenas as well as certain privileges. Likewise, NGO support organizations, which are on the rise in Iran, have been targeted by government and international bodies as viable entities able to represent and serve the interests of the NGO sector as a whole. Because they tend to be membership organizations, the responsibility of NGO networks in representing the interests of their members is rather clear-cut, but that of the support organizations remains undefined. Still NGO networks in Iran have a long way to go before being able to truly address the interests of their membership at national and international levels and the issue of accountability remains a contentious issue, as was evident in the events that preceded the participation of Iranian NGOs in the World Summit on Sustainable Development this past Fall. To address these issues, networks in Iran should strive to institute mechanisms and processes for bottom-up decision-making based on participatory principals.

Membership criteria, which are clearly defined and inclusive of the organizations working in each sector, should be adopted. Additionally, oversight mechanisms need to be instituted which allow member organizations with the opportunity to voice their opinions and concerns. Accountability and open systems of governance are especially important in ensuring that networks share resources with their organizational members, such as opportunities to participate in international and national conferences and events, to be abreast of funding sources, and to tap into capacity building and training programs. As a first step, networks need to adopt strong communications and information sharing processes, allowing them to communicate effectively and in a timely manner with their membership. Additionally, it is imperative that the roles and responsibilities of network board members be clearly defined, vis-à-vis their own organizations and the network. Unfortunately, lack of clarity in this respect has caused many conflict of interest issues. These steps will work to ensure a sense of credibility and legitimacy for networks within the national context, beyond a general recognition as representatives of NGOs by government and international bodies. Likewise, any attempt to create new networks for emerging NGO sectors should focus first on ensuring legitimacy within the said sector and in the national context, by inviting as many key stakeholders and players to the table as possible and allowing them to participate in the process of establishing the network in a decision-making capacity.

NGO support organizations too are being in-

creasingly provided with opportunities to represent the interests of the NGO sector as a whole, both within national and international arenas. At a minimum, these organizations are being funded to provide a variety of services to NGOs. But, with no defined membership, the issue of accountability becomes complex.

Many at the helm of these organizations, draw upon their personal talents, connections and professional expertise to ensure funding and other opportunities for their organizations. As such, it could be argued that they should not be accountable to the NGO sector. However, since these organizations are tapping into national and international resources in the name of capacity building for the NGO sector and on behalf of NGOs, they do indeed have a responsibility to ensure that their programs are truly responsive to the needs of the sector as a whole. Additionally, these organizations should implement mechanisms that allow for the adoption of program priorities based on a bottom-up process. This requires strong communication and information sharing mechanisms and a commitment to truly serving the needs of the NGO sector, even if the priorities identified by NGOs themselves are different and/or in contradiction to the priorities identified by the support organizations. Support organizations can begin to address issues of accountability further by instituting membership systems, which strive to be open and inclusive. Additionally, advisory bodies made up of NGO representatives, can be created to provide direction and oversight to specific programs and ultimately these organizations should strive to include a broad representation of NGOs within their governance structures.

At a minimum, participation by NGOs in the programs and activities of support organizations, such trainings and conferences, both at national and international levels, should be open and merit based with independent selection committees set up to ensure fairness.

The creation of democratic, accountable and open systems of organizational governance is a two way process, for which the NGO sector in Iran is well prepared. While networks and support organizations have a responsibility to be accountable to their membership and the NGO sector as a whole, individual NGOs too have a responsibility to voice their concern and provide input into the processes adopted by networks and NGO support organizations, even where mechanisms for such input is lacking.

Experts of Social Sciences and Economics:
The status of social capital is not optimum in Iranian society

Omid Memarian

"Social Capital" is simply defined as an instantiated informal norm that promotes cooperation among a group of individuals. This is a definition of social capital by Francis Fukuyama who specifies that participation in values and norms can not solely produce social capital since some values may be negative.

Social capital is not a matter of one individual or individuals, instead it belongs to groups. The common human capital such as education and skills can be obtained by an individual even by Robinson Crusoe in a remote island, however the norms that constitute the social capital are meaningful when they are shared by more than one person. This can be a friendship group, a non-governmental organization or a network or a nation.

Perhaps that's why social capital - as an issue related to social groups - is so interesting for activists of civil society. Attention to the characteristics of social capital and recognizing the effective factors on the stock of social capital may be useful for increasing the amount of participation of people or decreasing certain risks in this regard.

Some Examples

As it was told, the social capital contains both negative and positive values. Let's have a look at the two following examples to understand better this notion. David Hume, Scottish philosopher and historian, in describing the paradox of trust and spirit of public cooperation says: "your grains are ready today and my grains tomorrow. It is profitable for both of us that I work with you today and you help me tomorrow. I have no kindness for you and I know that you have the same feeling about me. Therefore, I am not assuming a hardship in your interest and if I expect the same behavior from your part, I am working for my interests. But I know that I will be disappointed afterwards and therefore, I will not rely on your behavior. Therefore, I will leave alone as you would like

to be, to work alone, and you will do the same with me. The seasons change and both of us lose our product due to this lack of trust and security. Perhaps, most of the times, we have lost this invaluable unseen wealth of participation."

Fukuyama gives an interesting example by quoting a story from Diego Gambetta that once a retired boss in Mafia told a story that when he was a child, his father was a member of Mafia, and

one day he made him to climb a wall and then requested the boy to jump down, promising that he would hug him on the way, before falling to the ground. First, he avoided doing so, but since his father insisted, he at last jumped down and fell down on his face. His father's lesson can be summarized by these words: "... you must learn not to trust even your father and mother."

It is obvious that such norms will not contribute to promotion of social cooperation. There are many reasons and facts that prove such "lack of trust" that has negative impacts on both the government and economic development.

A domestic example

Dr Mohsen Zamani, professor of economics at University of Isfahan tries to

of any society is the amount of social capital. Any change or transformation in degrees of social capital can be a sign of defect or problems in the society or a healthy society. In the societies in which amount of social capital decreases due to any reason, ruptures and deep gaps are appeared among social groups, and an extensive social paranoia is expected. The results of such decrease could be the spread of suspicion and cynicism. Such situation emerges when the society is suffering from anomalies, anomie, extensive corruption and lack of trust. It seems that there is no way to find a solution for such crisis in the society.

Therefore, on one hand, there is no social group or institution with legitimacy among people and on the other hand there is no will to totally change the status quo. Thus, cynicism and suspicion spread more and more. Perhaps that's why authorities and decision-makers of political system and all those who have social and political concerns and are interested in the destiny of their own society, try time to time to measure the amount of social capital, and based on the existing social properties, use the resources. They believe that if such resources are used without considering the amount of the capital, then it would cause irreparable losses for the society.

give a picture of our country based on a definition of social capital: "social capital is defined as all institutions, laws, social customs, traditions and behavior regulations that are common in the society and govern the social relations among the people." Then he continues to explain "when the people are obliged to observe the traffic regulations by force of police, when you have to establish barriers round squares and streets in the city to make the people not to enter into streets, one can conclude that not only social capital has decreased in our country, but has dropped down as well. If trust has been faded in economic and trade relations, and you are obliged to get or give guarantee, it proves lack of social capital. When entrepreneur managers or traders do not trust in the government policies and announced plans, and are not eager to plan their activities based on a Minister's promises, it means that the stock of social capital has diminished. When the Constitution as the main infrastructure for any social capital is violated or misinterpreted by those who are to be protectors of that basic law and also there is not a consensus among political elites and authorities regarding the principles of this law, the path for shaping and increasing social capital has been deadlocked.

Now, if all these happen in a reverse direction, then it may mean that there is enough social capital in society. Zamani adds that if you want to understand better the negative trend of social capital, you have to analyze the increase of suicide, corruption and prostitution, migration to other countries, addiction, social crimes, psychological problems, social abnormalities, sudden heart attacks, stress, aggression, bankruptcy, number of bounced cheques due to lack of funds in accounts, traffic accidents, spread of a spirit of indifference among people to violations of laws.

Elements of Stock of Social Capital in Civil Society

Dr Mohammad Saeed Zokaee says: social capital can be transformed into a characteristic of an organization, institution or a social structure. In other terms, this notion is regarded as an integrated part of a social body of a society. Therefore, the spread of social capital

depends on trust and civic participation.

Trust requires risks. It means that if a group of persons are cooperating with each other, each of them must believe in others that they are not abusing them. A concrete example can be viewed in respecting and observing the laws. If anybody sees others observing the laws, he or she will try to observe them too. If he or she doesn't see that, then he or she will act in contrary. This is a simple and small example that can be generalized to the whole society. Also, this attitude has to be changed that we must think just to our personal profits. It is wrong to think if we gain the utmost possible profits, we do not need to cooperate with others. If a cooperative attitude shapes, then this selfish attitude of "thinking to one's profits" fades away.

strengthen this internal dimension of "norms" with external ones such as "social requirements". We have not endeavored to create monitoring training, and even encouraging mechanisms. Perhaps, the tendency of individuals for participation or trust have been reflected or faced with positive feedback in different levels such as trade relations or observing laws. Therefore, though we are not in a critical status in a comparison with other third world countries, we do not have a good situation at all. Due attention of education systems such as family or education ministry to these facts, and strengthening of civil societies can be effective ways to create grounds for stocking social capacity. The people trust in each other, when they are living in a suitable civil society.

Dr Zokaee continues "it seems that cultural elements and existing software of stocking social capital are prepared in our society. Among cultural and religious elements that have links with national traditions, we can refer to suitable grounds for encouraging participation and trust.

Although these elements can be efficient, there are certain obstructing elements such as a lack of guaranteeing mechanisms or requirements. In this regard, a kind of an encouraging mechanism is necessary to call upon individuals to work together and trust in each other. In other terms, we have been able to

Social capital cornerstone of civil society

If social capital is regarded as an intermediary between the people and the formal institutions and government, where the individuals are organized in groups or organizations and are looking after their concerns and interests, then we will understand why social capital is so important. Social capital contains all actions that can be expected to be done by a public participation. In societies where there is a powerful civil society, nationwide planning is not possible without that. In fact, most of economic, social and cultural policies are decided according to the precise considerations of in-

Volunteer

Newsletter of the Iranian Civil Society Organizations Resource Center (ICSORC)

Jan. 2003 No.8

Social Paranoia and Social Capital

Sohrab Razzaghi

During the past two decades, the issue of social capital has been emerged in different fields and forms as one of the most basic concepts in social sciences. Although, as a conceptual framework and an analytic means, it has caused a great enthusiasm among thinkers and researchers, various attitudes, views and expectations have been appeared. The increase in number of research done in this field proves the importance of social capital in different social fields.

Certain researchers emphasize on a credible relation between the amount of social capital and quality of government or precisely speaking democracy. Some others emphasize on degrees of social capital and economic growth. To their point of view, there is a correlation between them. Some others believe in the amount of social capital and health at individual level. Also, some other researches prove an obvious relation between the amount of social capital and welfare and prosperity of individuals and life expectancy.

In general, thinkers and researchers have studied the social capital from certain approaches. Some have tried to analyze the reasons and causes of shaping social capital in a society, while others have described the dimensions of social capital and finally other thinkers have emphasized on the results and consequences of social capital in social and political life.

2- The fundamental supposition that lies behind the idea of social capital is relatively simple and clear. It means investing on social relations for certain expected interests. This general definition is consistent with various interpretations made by thinkers and re-

searchers of social capital; individuals participate in social networks and interactions to increase degrees of social capital, and the existing resources in participatory networks may increase the interests. The participatory networks may increase the interests due to the following reasons:

- Social networks facilitates exchange of information and offer useful information to individuals about opportunities and various choices, and decreases the costs a great deal in social interactions.

- Social networks strengthen social bonds, and cause an increased social power. This has an important role in decision-making and selecting policies of social actors. Certain social bonds, due to their strategic positions, have valuable resources that increase the power of decision-making and influence of an individual.

- Networks defend individuals against attacks and violations of their rights. Also, social networks strengthen identity of an individual. Access of individuals to resources can be possible through networks and an individual can strengthen his or her social competency by social bonds.

3. During the past two decades, two challenging schools of thought have been shaped in sociology on social capital: the tradition of integration and the school of struggle. The tradition of integration that is a trust-oriented school based on concepts of social relations, starts from "individual" and focuses on mechanisms that strengthen values of integration, solidarity and co-existence, mechanisms that cause consensus and support sustainable development of the society. However, according to the tradition of struggle, the starting point is the group level. This tradition studies the social struggles and campaigns that have been caused to gain interests in various fields such as forms of power, violence, dominance and deprivation.

In the tradition of integration, there are two basic points: 1. how individuals invest in social relations, and 2- how individuals gain existing resources in relations to produce an interest.

However, sociological tradition of struggle emphasizes on two other questions: 1- how groups create and keep social capital as a collective property, and 2- how such collective property increases opportunities for the life of group members.

Whether we analyze the social capital at individual level or collective and group level, all researchers believe in this point that these are all interacting members of a participatory network that reproduce the social property.

4- One of the important indicators for sustainability and survival

Volunteer

Newsletter

Managing Editor : Sohrab Razzaghi

Editor : Omid Memarian

English Editor : Saeid N. Neshat

Board of Editor :

Maryam Hosseinkhah, Elham Afzal Abadi, Maryam Kashefi , Nazli Sheikh-ol-eslami , Maryam & Marjan Gorgi

Partners : Mohammad Hakimi, Masoud Mokhtari, Farzaneh Haftani, Bita Behtari & Meissa Golabi

Graphic : M.R. Sakhtemangar (Kanoon-e-Noandishan)

Address of Center : 3rd floor, 36 Jahanoush Str., Larestan Str., Motahari Ave., Tehran 15985, Iran (Islamic Republic of Iran)

Tel & Fax : +98 21 8906207 / 8804446

Email: info@icsorc.org

Website: http://www.icsorc.org